

საერთო გეგმები

№25 (436) • 28 ივნისი, 2017 წ. • ოთხშაბათი • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღირსი 1 ლარი

რომან რურუა: აღაშენიანი ბუნების შვილია და, თუ უნდა აღაშენიანად დარჩეს, ბუნების კანონებით უნდა იცხოვროს!

სიანიდი საქართველოს ეკლესიაში „რუახ ელოჰიის“ გასანადგურებლად

„საკაიფოდ“ გაგზავნილი ქვეყანა

- რა ქალები სდილობენ საქართველო ნარკოტრანზიტული ქვეყნიდან ნარკოტიკის მწარმოებელ ქვეყნად აქციონ?
- რა კავშირია ნარკოპოლიტიკის ლიბერალიზაციასა და უცხოელთა მიწის მიყიდვის კანონს შორის?
- საქართველოში ნარკოტიკების „მამამთავარი“ ედუარდ შევარდნაძე გახლდათ.

„გზერი რევი – ქვა რევი“

ფილმი, როგორც ყველა უნდა ნახოს!

სად გაღის ზღვარი გვირობასა და ბოზობას შორის?

რატომ წავიდა სხვა ქვეყანაში 200 მილიონი ევრო, რომელიც ჩვენი უსახლკარო მოსახლეობისთვის ნამდვილი შვება იქნებოდა?

ახალი კონსტიტუცია - გზააკვლავი ახალი საქართველოსთვის

საჯარო განხილვების, მძაფრი დებატებისა და დისკუსიების შემდეგ პარლამენტმა საქართველოს კონსტიტუციის ახალი ვარიანტი მეორე მოსმენით მიიღო.

აბსოლუტურად არასწორი და დემაგოგიური გვეჩვენება განცხადებები იმის შესახებ, თითქოს კონსტიტუცია ფართო კონსენსუსის გარეშე, მხოლოდ შიდა პარტიული შეთანხმებების გზით, ცალმხრივად და ერთპიროვნულად იქნა მიღებული „ქართული ოცნების“ საპარლამენტო უმრავლესობის მიერ.

თუ გავიხსენებთ საკონსტიტუციო კომისიის მუშაობის პროცესს, ალბათ, დაგვეთანხმებით, რომ ეს იყო კონსტიტუციის ტექსტზე მუშაობის ყველაზე დია, ყველაზე სახალხო და საჯარო პროცესი, რაც კი ქართველ საზოგადოებას აქამდე უნახავს.

რაც შეეხება კონსენსუსს, კონსტიტუციის ტექსტზე მუშაობისას

უკიდურესად გამაღიზიანებელი პარადოქსი ჩვენი რეალობისა სწორედ ის გახლავთ, რომ ნაციონლები თუ სახელ და სახემეცვლილი ნაციონლების განაყარები „ქართულ ოცნებას“ იმას უკიუნიებენ და იმაში ადანაშაულებენ, რასაც თვითონ აფუჭებდნენ და აპარტახებდნენ წლების განმავლობაში.

ეს კონსტიტუცია, რომელზეც ვითომდა ასე შესტკივით გული, განამათ არ დაჩეხეს და არ დაანაკუწეს ისე, რომ მის ხელახლა აწვობას და მისთვის ნორმალური, ცივილიზებული ფორმის დაბრუნებას ამდენი შრომა და ენერჯია დასჭირდა.

მიუხედავად იმისა, რომ საკონსტიტუციო კომისიის მუშაობაში ოპოზიციური პარტიების და არასამთავრობო ორგანიზაციების საკმაოდ მრავალრიცხოვანი წარმომადგენლობა მონაწილეობდა. რომლებსაც მწვავე კრიტიკული შენიშვნები ჰქონდათ კონსტიტუ-

რიული ტონით აპროტესტებდა, ერთი სიტყვითაც კი არ გაუპროტესტებიათ ის ამბავი, რომ ამ ახალი კონსტიტუციით საქართველო საპარლამენტო მმართველობის ფორმაზე გადადის, რის გამოც, ცხადია, პრეზიდენტის სტატუსიც სხვა ფორმატით უნდა განისაზღვროს და მისი არჩევის წესიც შესაბამისად უნდა შეიცვალოს.

ვიმეორებთ: თუ თანახმა ხარ და მხარს უჭერ, რომ საქართველო საპარლამენტო მოწყობის ქვეყანა იყოს, მაშინ იმაზეც თანახმა უნდა იყო, რომ ასეთ სახელმწიფოში პრეზიდენტის უფლება-მოვალეობანი შეკვეცილია და მისი არჩევა საყოველთაო-სახალხო არჩევნების გზით ერთგვარი ალოგიზმია, რომელმაც, არ არის გამორიცხული, დროთა განმავლობაში პოლიტიკური კრიზისის წინაპირობები შექმნას და ქვეყანაში ორხელისუფლებიანობის საფრთხე გააძლიეროს.

აი, ეს მარტივზე მარტივი მოცემულობა, რომლის გაშიფვრას და ამოხსნას ნამდვილად არ სჭირდება ღრმა და ფართო იურიდიული განათლება, რატომ იქცა როგორც პრეზიდენტ მარგველაშვილის, ასევე სხვების მხრიდან საკონსტიტუციო კომისიისთან რადიკალური დაპირისპირებისა და პოლიტიკური სპეკულაციების საგნად?

ყოველივე ამას ერთი ახსნა აქვს: პრეზიდენტმა მარგველაშვილმა სცადა საკონსტიტუციო ცვლილებების თემა პოლიტიკური რეიტინგის ასამაღლებლად, მოსახლეობაში მეტი პოპულარობისა და ავტორიტეტის მოსახვეჭად და, ამასთან ერთად, საკუთარი

პოლიტიკური გუნდის გასაფართოებლად და გასაძლიერებლად გამოეყენებინა.

პარლამენტის თავმჯდომარემ ირაკლი კობახიძემ ზუსტი შეფასება მისცა მარგველაშვილის ქმედებებს, როცა განაცხადა, რომ პრეზიდენტის დამოკიდებულება საკონსტიტუციო კომისიისთან დესტრუქციული იყო. თუმცა, საკითხავია, როდის არ იყო პრეზიდენტ მარგველაშვილის ქმედებები დესტრუქციული და კონფრონტაციული იმ გუნდთან მიმართებაში, რომელმაც ის პრეზიდენტის საკარძელში ჩასვა, მან კი გაპრეზიდენტებიდან სულ მცირე ხანში დამოუკიდებელი პოლიტიკური თამაშები წამოიწყო და იმ ძალებთან საცადა კავშირების გაბმა, რომლებიც კონფრონტაციულ რეჟიმში იმყოფებოდნენ „ქართულ ოცნებასთან“.

ამკარად ფსიქიკურ პრობლემებთან გვაქვს საქმე, თუ მარგველაშვილი სერიოზულად ფიქრობს, რომ ცვლილებები პრეზიდენტის არჩევის წესში „ქართულმა ოცნებამ“ სწორედ იმის გამო შეიტანა, რომ ქართველი ხალხისთვის ხე-შეეშალა ხელმეორედ აერჩია პრეზიდენტად „უსაყვარლესი“ პოლიტიკოსი გიორგი მარგველაშვილი.

ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს ბრალდება „ქართული ოცნების“ მისამართით, თითქოს მან კონსტიტუციური ცვლილებები საკუთარ თავზე მოიარგო და პირადი პოლიტიკური ინტერესებით იხელმძღვანელა.

საკუთარ თავზე მორგებაზე მა-

შინ შეიძლება გველაპარაკა, თუ ეს ცვლილებები დაუყოვნებლივ, ახლავე შევიდოდა ძალაში, მაგრამ როცა ცვლილებები მხოლოდ რამდენიმე წლის შემდეგ მიიღებს კანონის სახეს, როგორ შეიძლება ამგვარ ქმედებას კონსტიტუციის საკუთარ თავზე მორგება ვუწოდოთ?

რამდენიმე წლის შემდეგ არავინ იცის, როგორ განვითარდება მოვლენები და როგორ განლაგდება ფიგურები ქართული პოლიტიკურ საჭადრაკო დაფაზე.

თამამად შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოს კონსტიტუცია ახალი რედაქციით აუცილებლად გაუძლებს დროის გამოცდას. ის არა მხოლოდ დღევანდელ გამოწვევებს პასუხობს, არამედ მომავლის პერსპექტივებზე, ქვეყნის ნორმალურ, სტაბილურ განვითარებაზე გათვლილი.

დაბოლოს, არ ვიქნებით მართლები, თუ საგანგებოდ და ზახვასმით არ აღვნიშნავთ საკონსტიტუციო კომისიის წევრების და კომისიის თავმჯდომარის ირაკლი კობახიძის კოლოსალურ შრომას, რაც მათ გასწიეს კონსტიტუციის ახალი რედაქციის იმ სახით და იმ ფორმით ჩამოყალიბებაში, რა სახითაც და რა ფორმითაც ის დღეს აქვს ქართველ ხალხს.

აქვე იმასაც დავამატებთ, რომ ირაკლი კობახიძემ უდავოდ მაღალ პროფესიონალურ დონეზე უხელმძღვანელა კომისიის მუშაობას, ის საზოგადოებას წარმოუდგაროგორც მშვიდი, გაწონასწორებული, პრინციპული და, რაც მთავარია, მაღალი კვალიფიკაციის პიროვნება, რომელიც გულისყურით იღებდა და, საჭიროების შემთხვევაში, ითვალისწინებდა ყველა საქმიან შენიშვნას, ხოლო დემაგოგიურ, პოპულისტურ განცხადებებს და ბრალდებებს არგუმენტირებულ პასუხებს სცემდა.

მის სასახლოდ უნდა ითქვას, რომ მან უშეცდომოდ განვლო კონსტიტუციაზე მუშაობის ოთხთვიანი, მოქმედებული მართონი და თავის გუნდთან ერთად ფინიშთან გამარჯვებული მივიდა.

სასიხარულოა, რომ ირაკლი კობახიძის სახით ქართულ პოლიტიკურ სპექტრს უაღრესად საინტერესო და პერსპექტიული პოლიტიკოსი შეემატა.

„საერთო გაზეთი“

გათვალისწინებული იქნა საქართველოს მოსახლეობის მხრიდან წამოსული თითქმის ყველა შენიშვნა და მოთხოვნა.

რად ღირს თუნდაც უცხოელებზე მიწის გაყიდვის საკითხთან დაკავშირებით მორატორიუმის გამოცხადება და ის ფუნდამენტური საკანონმდებლო ცვლილებები, რაც ამ მიმართულებით უნდა განხორციელდეს.

უდავოდ ყურადსაღებია ის გარემოებაც, რომ საქართველოს მოსახლეობის მოთხოვნას უცხოელებზე მიწის გაყიდვის აკრძალვის თაობაზე, რომელიც უფრო სპონტანურ და ემოციურ ხასიათს ატარებდა, დაემატა საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ირაკლი კობახიძის ეკონომიკური გათვლებით, კონკრეტული ციფრებით და მაჩვენებლებით დასაბუთებული არგუმენტები იმის თაობაზე, რომ უცხოელებზე მიწის გაყიდვას, რამაც წინა ხელისუფლების დროს საგანგაშო ნიშნულს მიაღწია, არსებული მონაცემებით, საქართველოსთვის არანაირი ეკონომიკური ფეჟქტი არ მოუტანია.

ციის ახალი რედაქციის ტექსტთან, ყველაზე რადიკალური, ყველაზე უკომპრომისო, რაც არ უნდა გასაკვირად მოგვეჩვენოს ეს, პრეზიდენტი მარგველაშვილი და მისი ადმინისტრაცია იყო.

მარგველაშვილს და მის გუნდს არ დაუშალავთ, რომ მათი უკმაყოფილება პრეზიდენტის არჩევის ახალმა წესმა გამოიწვია, რომლის მიხედვითაც სამომავლოდ პრეზიდენტი არაპირდაპირი გზით უნდა აირჩეს.

მარგველაშვილისა და მისი ადმინისტრაციის მიერ აგორებულ თემას სხვებიც აპყვენენ, საქმეში ჩაერთვნენ საინფორმაციო საშუალებები და ისეთი განგაში და ალიაქოთი ატყდა, თითქოს პრეზიდენტის ახალი წესით არჩევით საქართველოს უდიდესი საფრთხე ემუქრებოდა.

გასაოცარი ის არის, რომ არც მარგველაშვილს, არც სხვა პოლიტიკოსებს და არასამთავრობო ორგანიზაციებს, არც ექსპერტებს და საერთოდ არავის, ვინც პრეზიდენტის ახალი წესით დაცვას ასე თავგამოდებით და კატეგო-

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი ჰრისის ჰრიცხვით. შესაძლოა, ავტორის პოზიციას არ ეთანხმებოდნენ რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოქვეყნებიდან ერთი ჰვირის ვალაში. შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება. იბეჭდება შპს „საბავალ-დასავალის“ სტამბაში; თბილისი, აგლაპის 39 © 2017 წელს აღნიშნული საბავალო მასალები.

„საერთო გაზეთი“
გამომცემელი: შპს საბავალ-დასავალი „საერთო სიტყვა“
მის: თბილისი, აგლაპის 164;
ტელ.: 2 34 28 97;
E-mail: saertogazeti@yahoo.com
რეგისტ. №202375349; შპს (სტ) 070.23 (479.22) ს-158

ციანიდი საქართველოს ეკლესიაში „რუახ ელოჰიში“ გასანადგურებლად

ილია II და მისი მდივანი

საქმიანობის სფერო, საჯარო რეესტრის მონაცემების მიხედვით, წარმოგიდგინებ შპს „დიმოილი“ საქმიანობის ძირითად მიმართულებებს. ესენია: ნავთობპროდუქტების შემოტანა და რეალიზება, ავტოგასამართი სადგურების ორგანიზება და ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, სავაჭრო ქსელების შექმნა და ექსპლოატაცია, სასტუმროსა და რესტორნის ბიზნესი, ტურისტული ბიზნესის მომსახურება.

რაც შეეხება შპს „ტოროქს“, შპს „კარო ოპტიმუსა“ და შპს „სუერტეს“, ამ კომპანიებს ის უკრაინის მოქალაქეებთან ერთად ფლობდა და მისი წილი აქ, ოფიციალური მონაცემებით, 25%-ია.

როგორც საპატრიარქოსთან დაახლოებული პირები მატყობინებენ, ციანიდი ამ საქმეში ე.წ. „უტკაა“ და სხვა არაფერი. სინამდვილეში, ეს არის გააფთრებული ბროლი პატრიარქის ტახტისთვის, რომელშიც, როგორც ამბობენ, მეუფე დიმიტრიც აქტიურად იყო ჩართული.

როგორც ამბობენ, მეუფე დიმიტრი, ისევე როგორც სხვა მაღალი სასულიერო იერარქების დიდი ნაწილი, მძლავრ ბიზნესებს ფლობს როგორც აჭარაში, ისე საქართველოს სხვა რეგიონებში და ეს, ცხადია, მხოლოდ მისი კომერციული ნიჭის დამსახურება არაა. ის პატრიარქის ძმის შვილი რომ ყოფილიყო, ამდენს ვერ მიაღწევდაო, ამბობენ. სხვათა შორის, მღვდლად და მღვდელმთავრად ხელდასმისთვის მასაც ეძლევა, თურმე, გარკვეული რაოდენობის თანხები საპატრიარქოდან. მოკლედ, ენას ძვალი არ აქვს, რას არ იტყვიან და რას არ შეთხზავენ, მაგრამ ეს იგივეა, უცეცხლოდ კვამლი რომ არ ჩნდება...

დეკანოზი კი პატიმრობაში რჩება და როგორც მითხრეს, ელოდება, როდის შეხვდება მეუფე დიმიტრი და როდის მოისმენს მის აღსარებას, იქნებ, რამენაირად უშველოს მეუფემ; მით უფრო, რომ დეკანოზი მეუფე დიმიტრის ეპარ-

ილია II და მამა გიორგი (მამალაქა)

ქიიტს სასულიერო პირია და მის სულიერ შვილად ითვლება.

როგორც კონფიდენციალურად მაცნობეს, პატრიარქის ტახტისთვის არა მხოლოდ მეუფე დიმიტრი იბრძვის, არამედ პატრიარქობის სურვილი დასავლეთ ევროპის მიტროპოლიტს, მმუშა აბრაამს, ერისკაცობაში ამირან გარმელიას, საჩხერისა და ჭიათურის მიტროპოლიტს, მმუშა დანიელს (დათუაშვილს), ქუთათელ-გაენათელ მიტროპოლიტს, მმუშა კალისტრატეს (მარგალიტაშვილი), ჭყონდიდელ მთავარეპისკოპოსს, მმუშა კამრამს (ცაავა) აქვს და ერთმანეთში ჩუმი ქიშპობა აქვთ გამართული.

აქ ჩამოთვლილ მეუფეთაგან ყველა წინა რეჟიმის მეზობტე და მადიდებელი იყო, სხვებს რომ თავი დაეხრებოთ, ყველას გვანსოვს მეუფე კალისტრატე მარგალიტაშვილისგან სააკაშვილისთვის გამართული ხელაყრობილი ლოცვა-კურთხევა, მეუფე პეტრეს კი დღესაც აქვს კელიაში მიშას სურათი, ახალაიების ოჯახის მეგობარი და სანდრას სულიერი მოძღვარი, რაც იმას ნიშნავს, რომ საქართველოს ეკლესიის სადავეები

კვლავ ნაციონალებს სურთ იპყრან ხელთ, ტახტზე მათი მარიონეტი და დავალებების შემსრულებელი დასვან. ამიტომაც ურევნ ხელს ეკლესიის საქმეებში, შავბნელ გეგმებს თხზავენ და არც მღვდელმთავრები ეწინააღმდეგებიან ამაში.

თორნიკე მამალაქა

თუმცა თავს ქრისტიანებს ვუწოდებთ, როგორც ვხედავთ, მაინც ცოტა ერშიც და ბერშიც „რუახ ელოჰიში“ – ღვთის სულს რომ უწოდებს წმინდა წიგნები...

ირანდა კალანდაქა 593 56 11 18

„ციანიდის“ გახმაურებული საქმის მთავარი პირი, დეკანოზი გიორგი მამალაქე არის ერთ-ერთი გამორჩეული მღვდელმთავართაგანი, რომელიც შარშან პატრიარქმა ილია II-მ მეორე ჯვრის ტარების უფლებით დააჯილდოვა.

შეგახსენებთ, რომ ორი ჯვრის ტარება ცოლიანი მღვდლის შემთხვევაში, დიდი ჯილდოა.

ორიოდელ დღის წინ დეკანოზი გიორგი მამალაქის ოჯახის წევრები და დეკანოზის ძმა თორნიკე მამალაქა პატრიარქს შეხვდნენ.

როგორც აღმოჩნდა, დეკანოზი გიორგი მამალაქის ძმა თორნიკე მამალაქე ბათუმისა და ლაზეთის, ჩრდილოეთ ამერიკისა და კანადის მიტროპოლიტის, მეუფე დიმიტრი შიოლაშვილის სიძე და პატრიარქის დაცვის ყოფილი უფროსის სოსო ოხანაშვილის მძახალი ყოფილა, თუმცა მეუფე დიმიტრის არასდროს მოუსურვებია ნათესავის — გიორგი მამალაქის მონახულება საპატიმროში.

მეუფე დიმიტრის საერთოდ არ უცდია დაკავშირებოდა პატრიარქს, ჩამოსულიყო თბილისში და აქტიურად ედევნებინა თვალ-

ყური სიძის ძმისა და ერთგული მეგობრის, დეკანოზი გიორგი მამალაქის სასამართლო პროცესებისთვის.

გიორგი მამალაქე თავის დროზე სწორედ მეუფეს დაუყენებია სულიერების გზაზე, მისი ნდობითა და რეკომენდაციით ჩაუბარებიათ გიორგი მამალაქისთვის საპატრიარქოს შემოსავლების განკარგვის უფლება. იგი საპატრიარქოს ქონების მართვის სამსახურის ხელმძღვანელი იყო დაპატიმრებამდე.

ამასთან ერთად, საჯარო რეესტრში გიორგი მამალაქის სახელზე ოთხი კომპანია — შპს „დიმოილი“, შპს „ტოროქსი“, შპს „კარო ოპტიმუსი“ და შპს „სუერტეს“ არის რეგისტრირებული და ამ შპს-ებში დეკანოზს წილები ერიცხება. ამას გარდა, ის გახლავთ საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის საპატრიარქოს საკუთრებაში არსებული ორი დაწესებულების — შპს ჩაქვის წმ. კეთილმორწმუნე მეფე დავითის სახელობის სკოლისა და შპს საქართველოს საპატრიარქოს წმ. იოაკიმესა და ანას სახელობის სამედიცინო ცენტრის დირექტორი.

უფრო ნათელი რომ გახდეს დეკანოზი გიორგი მამალაქის

მეუფე პეტრი

მეუფე კალისტრატე

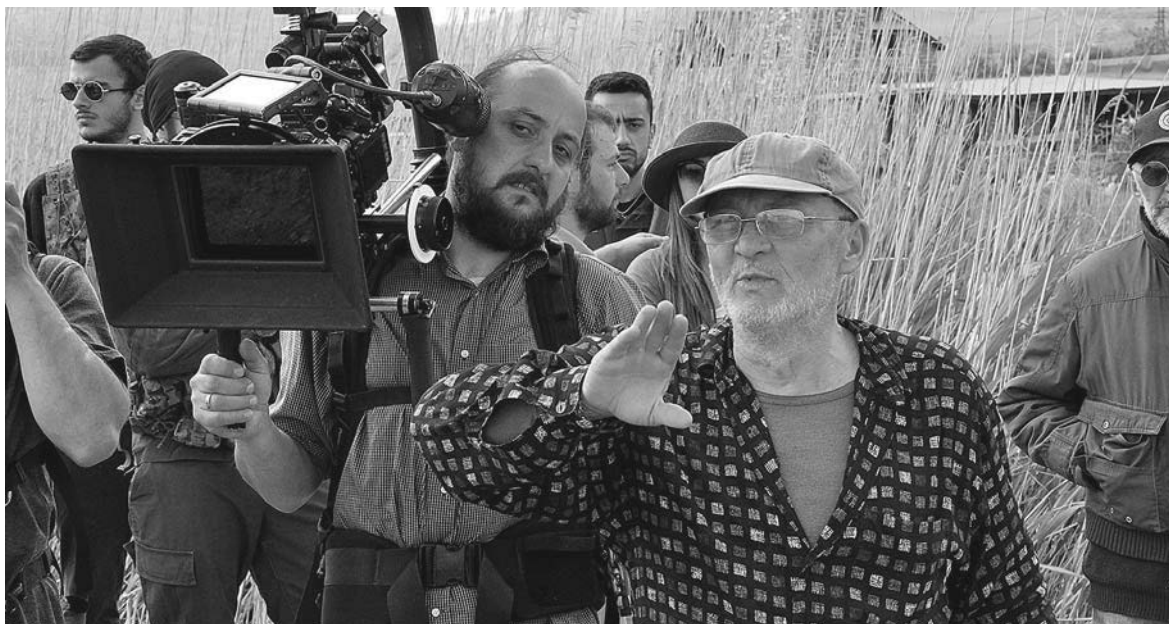
მეუფე დანიელი

მეუფე აბრაამი

20 ივნისის კინოფესტივალში „ამირან-ში“ რეჟისორ ლევან ანჯაფარიძის ფილმის „მტერი ჩემი — ძმა ჩემი!“ პრემიერა გაიმართა. ფილმი რომელიც ბატონმა ლევანმა მყურებელს წარუდგინა ჩვენი ტკივილიანი ისტორია, მოუშუშებელი ჭრილობაა, რამაც ჩვენი ძმები — აფხაზები უკვე 24 წელია მტრებად გვიქცია. ფილმის დასასრული ერთდროულად იმედინიცაა, მიმტვევებლურიც, ტკივილიანიც და ქართველი კაცის ვაჟკაცობის სიმბოლოც. „ამირანში“ პრემიერაზე შეკრებილი მყურებელი ფილმის დასასრულს თვალცრემლიანი ოვაციებით შეხვდა. პრემიერას არაერთი საზოგადო მოღვაწე, რეჟისორები, მათ შორის, ფილმის მონაწილე

მყავს მოხსენიებული, როდესაც ქართველი მას ეუბნება: თქვენ რომ გიყურებთ, კუკლების თვატრის რეჟისორი მგონიხართო. აქ ცხადზე ცხადია, რაც არის ნათქვამი. იმიტომ, რომ იმ პერიოდში რუსები კავკასიელ ხალხებს მართლაც მარიონეტებივით ათამაშებდნენ. სხვა არაფერი არ მომხდარა. ქართველებს რაღაც უკიდურესობები გეჭირს, ვიძახით: ეს სენსიტიური თემაა, მოდი, ამას ნუ ვიტყვი, არ გაღიზიანდნენ, მოდი, არ ვაწყენინოთ და ა.შ. იცით, რას გეტყვი: ჩვენ, აი, სწორედ ამან დაგვკლუა. იცი რა: კიდევ უნდა ვთქვათ, კიდევ შევუთვალეთ და თუ მაგრები ვართ პრინციპულებიც ვიყოთ. აქვე გეტყვი, როცა ფილმის გადაღე-

„მტერი ჩემი — ძმა ჩემი“

მსახიობებიც დაესწრნენ.
„საერთო გაზეთს“ რეჟისორი ლევან ანჯაფარიძე ესაუბრება:
 — ბატონო ლევან, წესით, არავითარი საბაბი არ არსებობდა, რათა ქართველების და აფხაზების ურთიერთობა ასეთი დიდი გაერთიანდეს და მტრად გვიქცეოდნენ. თქვენი ფილმი „მტერი ჩემი — ძმა ჩემი!“ სწორედ ამ თემატიკაზეა აგებული. ფილმის შექმნის იდეა როგორ დაიბადა?
 — ჩვენ, ამ თემას თავიდანვე ძალიან არასერიოზულად მივუდევით, თითქოს, სწორად ვერ აღვიქვით ის, რომ ცეცხლი უკვამლოდ არ ჩნდება. როცა კვამლი გამოჩნდა, ზუსტად მაშინ ხალხი დუბაიში გასართობად მიდიოდა. ამ დროს კი კვამლი ძლიერდებოდა, ჯერ კოცონად იქცა და მერე ისეთი ხანძარი გაჩნდა, რომ ჩვენს საქართველოს მთელი გულ-ღვიძლი ამოავლიჯა. იცით, რა მასსოვს — აერო-პორტისკენ რომ მივდიოდი, ასეთი წარწერა მხედებოდა — გვანსოვდეს აფხაზეთი! გავიდა დრო, ისევ გავიარე ამ გზაზე და უკვე ვწერა — ხსოვდეს აფხაზეთი, მერე — ოდეს აფხაზეთი, მერე — დეს ზეთი, მერე — ეთი და ბოლოს თი დარჩა. ანუ, წარწერაც კი წაიშალა, მისი თავიდან დაწერაც კი არ მოისურვეს არც მთავრობის წევრებმა და არც რიგითმა ადამიანებმა. ერთი წინადადებაც კი — გვანსოვდეს აფხაზეთი ოთხჯერ თუ ხუთჯერ ისე წაიშალა, არცერთხელ შესწორებულა. ეს პირდაპირი მაგალითია, ამ თემასთან დაკავშირებით, ჩვენი დამოკიდებულების. ეს ფილმშიც ავსახე: ერთ-ერთ ეპიზოდში როცა ქართველი ბიჭები არაოფიციალურ შეხვედრაზე მიდიან, უცებ, რადიოში რეკლამა გადის და გვთავაზობენ დასასვენებლად დუბაიში წასვლას. ეს ხომ ნაღდი ამბავია, ჩემი მოგონილი არაა. ეს არის ის, რასაც ჩვენ ვხედავდით და გვესმოდა. სცენარს რაც შეეხება, დიდი კინორომანი მქონდა ჩაფიქრებული, რომელიც სერიოზულ თანხებს მოითხოვდა. პირველი ვიყავი, ვისაც აფხაზეთის თემაზე ფილმის გადაღება მინდოდა. „ციცინათელების“ გადასაღებად დიდი თანხა მჭირდებოდა. მაშინდელი პრემიერის ღარიბაშვილის ბრძანებით საქართველოს ვეტერანთა სამსახურმა 60 ათასი

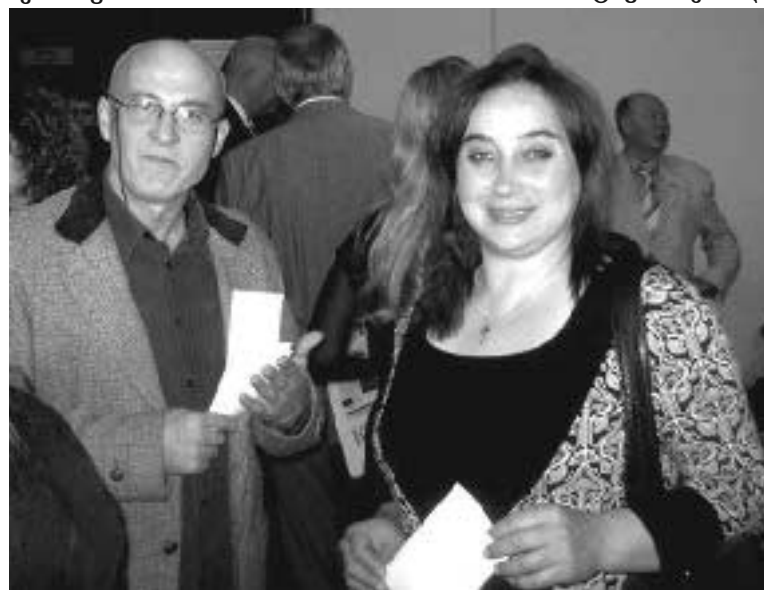

ლარი გამოყო, რათა თიხური გადაღებულიყო, რაც მერე მთავრობისთვის უნდა მეჩვენებინა. „ციცინათელებიდან“ ერთი ეპიზოდი ავიღე — კავკასიელთა შეხვედრა და მისი გადაღება დავიწყე. საოცარი პროფესიონალებისგან შემდგარი ჯგუფით გადავიღე ფილმი, რომელმაც საქართველოს კინემატოგრაფიაში დამოუკიდებელი ადგილი მოიპოვა.
 — ბატონო ლევან, ფილმში ბევრი საყურადღებო მესიჯია. აფხაზებმა თუ ნახეს ეს ფილმი და რა რეაქცია ჰქონდათ?
 — ფილმში არის ერთი ასეთი მესიჯი, როცა ერთ-ერთი გმირი ამბობს: ჩვენ, ყველანი დამნაშავენი ვართ საქართველოს წინაშე. იცით რა, ეს სიმართლეა იმიტომ, რომ კავკასიას შეეძლო საქართველოსა და აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარებაში გადამწყვეტი როლი ეთამაშა. მაგრამ მესამე ძალას არანაირად არ აწყობდა ზავი, პირიქით, ყველანაირი პროვოკაციებით ცდილობდა რაც

შეიძლება მეტად გაელმავებინა ძმებს შორის კონფლიქტი. ფილმში ეს პირდაპირ მაქვს გადატანილი: როდესაც ქართველის ოჯახის აფეთქება ხდება, მას მოჰყვება სიტყვები — ეს ნობათი თქვენმა აფხაზმა მეგობარმა ტოგომ გამოგიგზავნათო. მერე, აღმოჩნდება, რომ ასაფეთქებელი ტოგოს გამოგზავნილი არაა. ასე დაბავდნენ სიტუაციას, რათა კაცი კაცს გადაჰკიდებოდა, ოჯახი ოჯახს. კარგად მოგეხსენებათ, უამრავი ოჯახი იყო შერეული ტიპის, რომლებიც გახლჩიეს. ეს პატარა საქართველოები ოჯახიდან გახლჩიეს. ამ ოჯახებს

პატარა საქართველოებს ვეძახდი. მათი გახლეჩით ისე მოხდა, რომ მთლიანად ქვეყანა გაიხლიჩა. უამრავი მეგობარი მყავს ჩემი, ინგუში. მათ მართლა დიდი სურვილი ჰქონდათ, საქართველო რაც შეიძლება ნაკლები დანაკარგით გამოსულიყო ამ ბრძოლიდან. ვისაც კი ქართველთა მშვიდობა უნდოდა, მხედველობაში მყავს აფხაზები, ყველა დახვრიტეს, თანაც თვითონ აფხაზებმა. აქედან გამომდინარე, ეს მესიჯები სწორედ ამ ადამიანებს გავუგზავნე. ერთმა ცნობილმა პიროვნებამ მითხრა ეს ძალიან სენსიტიური თემაა და ყველაფრის თქმა არ შეიძლებაო. მე კი ვთვლი, რომ ყველაფრის მიფურჩევა არ შეიძლება. ქართველებს ეს გველუპავს. ბოლოს ისე ხდება, რომ დამნაშავეები თავად გამოვდივართ. ჩვენ, ამ ომში, დანაშაული არ მიგვიძღვის. დამნაშავე ვინც არის, ყველამ იცის. ფილმში პირდაპირ ასე

ბას მოვრჩით, რუსულ ტექსტებს ქართული სუბტიტრები დაავადეთ. აფხაზურადც გვიწოდებოდა იგივე, მაგრამ მერე გადაწყვიტეთ მთლიანად გვეთარგმნა. ავიყვანეთ ერთი აფხაზი ქალბატონი, რომელმაც „მტერი ჩემი — ძმა ჩემი!“ მთლიანად აფხაზურ ენაზე თარგმნა. და იმედი მაქვს, იგი, სახალხო დიპლომატიის კუთხით, აუცილებლად შევა აფხაზეთში და დარწმუნებული ვარ ამით 15-20 ოჯახს მაინც ჩავიხვებით, რაც წინადადებულ ნაბიჯი იქნება.
 — ხელისუფლებამ თუ ნახა ეს ფილმი და რა რეაქცია ჰქონდა?
 — 20 დეკემბერს შიდა ჩვენებაზე როცა ფილმი ჩავაბარე, ხელისუფლებიდან მქუხარე ტაში მოჰყვა, ძალიან მოეწონათ. მათ მივმართე: აქ, ბრძანდებით ჩემი ქვეყნის ხელმძღვანელობა, გაძლევთ ამ მართალ ფილმს და ღმერთმა სიკეთეში მოგახმაროთ, ძალიან გთხოვთ, ეს საქართველო-აფხაზეთის დაახლოებაში გამოიყენეთ-მეთქი. მას მერე დიდი დრო არ გასულა, ვნახოთ, რა შედეგი ექნება ყოველივეს.
ზაურ კალანდია, ფილმის სცენარისტი:
 — საქართველოში ბევრი ფილმი გადაღებულია, მაგრამ ჩვენი მთავარი სატეკიარი ყველაზე მეტად ეს არის — თუ საქართველო არ გაერთიანდა, შეიძლება ამ ქვეყნიდან საერთოდ გავქრეთ. აფხაზეთში 12 წლიდან ვიზრდებოდი, ვსწავლობდი, უნივერსიტეტიც იქ დავამთავრე. აფხაზი კაცი, მისი ზნეობა, საქციელი ჩემში ბავშვობიდან შემოვიდა. სცენაში სადაც აფხაზები და ქართველები ერთმანეთს ეჯახებიან, ყოველთვის ვფიქრობდი მართალი ვყოფილიყავი არა მართლ ჩემი ან ქართველების, არამედ აფხაზების წინაშე. ფილმის მთავარი ღირსება ის არის, რომ იგი მართალი ფილმია, არ არის მოგონილი. შეიძლება დანის წვერზე გავიარეთ, მაგრამ სწორად გავიარეთ. ლევან ანჯაფარიძე უბრწყინვალესი რეჟისორია. ჩვენ, ამ ომში, სცენარზე ვმუშაობდით რომლის სახელწოდებაც „ციცინათელები“, მაგრამ ეს დიდ თანხებს მოითხოვს, რაც არ გვაქვს. იმიტომ, ამ სცენარიდან ერთი პატარა სიუჟეტი ავიღეთ. სოხუმელების თვალში ცრემლს რომ ვხედავდი,

რომ „მტერი ჩემი — ძმა ჩემი!“ ნამდვილი შედეგია. მე, დილუტანტი არ გახლავართ, რეჟისორი ვარ და მსოფლიოს ყველა ქალაქში ვმოღვაწეობ, 50-ზე მეტ ფილმში ვარ ნათამაშები. ლევანმა რაც გააკეთა, შეიძლება დღეს ბევრმა ვერ აღიქვა, მაგრამ ვიცი, რომ ეს იქნება აფხაზთა და ქართველთა ძმობის აღდგენის პირველი ფუნდამენტი.

ამ ფილმს ხელი მთელმა საზოგადოებამ, პირველ რიგში, მთავრობამ უნდა შეუწყოს. ეს ჩვენი კულტურა, ისტორიაა. აფხაზ და ქართველ ძმებს შორის ის დიდი ხიდი უნდა გაიღოს, რომელიც აღარასდროს ჩატყდება. სწორედ ამის მიტანა უნდა ბატონ ლევანს ხალხის ყურამდე. ეს ჩვენი ტკივილია, ეს ჩვენი ისტორიაა, არ შეიძლება

ამის დავიწყება. ეს იგივეა, რომ ჩვენ ჩვენი სამშობლო დავივიწყეთ.

— ბატონო ზაზა, თქვენი გმირი ფილმის დასასრულს ჩნდება, კულმინაცია საკმაოდ ემოციურია. როგორ მოირგეთ ეს როლი?

— სიმართლე გითხრათ რა აღარ მითამაშია, არცერთი როლი არ გამჭირვებია, მაგრამ ამ პატარა ეპიზოდმა ისე დამიჭირა, შემამინა. ეს არ იყო უბრალოდ სათამაშო, დიდი პასუხისმგებლობა დამეკისრა და უნდა გამემართლებინა. ტოგოში ჩავვექე. უფლის მადლობელი ვარ, რომ ეს მოხდა და ხალხმაც ნახა. სიმართლე გითხრათ, ამან ჩემზე იმდენად ვიმოქმედა, გადაღების მერე ცუდად გავხდი. ლევანმა ამ ფილმით შედეგით შექმნა. პრემიერაზე ამერიკიდან სტუმარი მყავდა, იგი გაოცებული დარჩა, მითხრა: არ შეგონა თუ საქართველოში ასეთი ფილმის გადაღება შესაძლებელი იყო.

რასაც ვეღარავინ წაშლის. დარწმუნებული ვარ ამასი დიდ როლს ლევანის ფილმი შეასრულებს. ამას მსოფლიო ნახავს.

ზურაბ სულხანიშვილი, მთავარი როლის შემსრულებელი:

— ზურა, ფილმში თქვენმა გმირმა დიდი ტრაგედია გადაიტანა, თუმცა ამ ყველაფერს იგი ვაჟკაცურად პასუხობს.

— დიახ, მთელი ფილმის განმავლობაში არ ჩანს რა მიმაქვს სოფელში ტოგოსთვის საჩუქრად. გზაში ქართველები მხვდებიან, რომელთაც არ ვუბნებთ, რა მიღვეს ჩანთაში. მათ ვუყვები საჩუქრის შესახებ, რომელმაც ოჯახი ამიფეთქა და მითხრეს, რომ ეს ჩემი ძმისგან — ტოგოზგან იყო. რაც შეეხება ჩემს საჩუქარს, ეს უფრო ადამიანური, კაცური ხასიათიდან გამომდინარეა.

მეც ამეტირა. თუ ქრისტიანი, ქართველი, ზნეობრივი პიროვნება ხარ, არ შეიძლება ამ ფილმმა არ შეგატოკოს, არ დაგძაბოს, თუნდაც არ გაფიქრებინოს სად შევცდით ჩვენ და სად — ისინი. კინოზე უკეთესი სახალხო დიპლომატია არ არსებობს. ეს ჩვენი გულის მპოვნელია. ახლახან, ბათუმში ვიყავი, იქ, ერთი აფხაზი კაცი ალექსეი თარია გარდაიცვალა, რომელიც აფხაზებს ეუბნებოდა: თუ ქართველებთან არ ვიქნებით, საერთოდ გავქრებით. ასეთი ხალხი დღესაც არსებობს, მაგრამ ცოტა. ამ ხალხთან სხვა-ნაირი გაფრთხილება, მოფერება გეჭირდება. ჩვენი ტრაგედია ისაა რომ მიწა-წყალს ვკარგავთ, მაგრამ აფხაზიც მეცოდება, რომელიც საერთოდ იკარგება, თავის თავსაც კარგავს, მიწასაც კარგავს — ჩემს მიწას, მაგრამ მისიცაა და ეს მაწუხებს. დაუბრუნდება ფილმს. „მტერი ჩემი — ძმა ჩემი!“ დიდი ხნის ნაფიქრის შედეგია. იმედი მაქვს, მას აფხაზებიც ნახავენ, გულში მაინც ჩაიხედავენ, ისინიც გრძნობენ რამხელა დანაშაული ჩაიდინეს.

აფხაზებთან შეხვედრა მქონდა, სრულიად უცხო ხალხთან რუსეთშიც და საქართველოშიც. ისინი წამოვიყვანე და სუფრა გავუშალე. მათ ერთი ახალგაზრდა ბიჭი ახლდათ, რომელმაც თქვა: 21 წლის ვარ და რაც საქართველოში დავინახე ჩემს ცხოვრებაში არ დავიწყდება, მოხარული ვიქნები თუ ჩვენ — აფხაზები ქართველ ძმებთან ერთნი ვიქნებით. ცრემლები წამომივიდა. ვფიქრობ, რომ ყველაზე დიდი ნაბიჯი მაინც საზოგადოებამ, ხალხმა უნდა გადადგას და სწორედ ეს პირველი ნაბიჯი ლევანმა გადადგა. დრო მოვა, ქართველი და აფხაზი ძმები ერთნი ვიქნებით,

ეს ფილმი იმაზე არ არის გათვლილი რომელი მხარე უფრო კარგად იბრძოდა და ვის უფრო მაგარი მებრძოლები, სნაიპერები ჰყავს, არამედ აქ, უფრო ადამიანური სითბო, ერთმანეთის მიმართ დამოკიდებულება ჩანს — მიუხედავად იმისა, რომ ასეთი საშინელი ტრაგედია მოხდება, ერთმანეთის ნდობას მაინც არ კარგავენ. ეს აფხაზების ომი რომ დაიწყო, ხალხმა ვინც მანამდე ერთად იყვნენ და მძაყობდნენ, იარაღი აიღეს, სხვადასხვა მხარეს დადგნენ და ერთმანეთს ესროდნენ. მძათა ომში გამარჯვებული არავინაა. როდესაც ერთ ოჯახში ორ ძმას შორის გაუგებრობაა, იქ, როგორ შეიძლება რომელიმე გამარჯვებული იყოს.

ფილმი კაპიკებში გაკეთდა, მხოლოდ 65 ათას ლარში. რეალურად, 2 მილიონის საქმეა გაკეთებული. ლევან ანჯაფარიძის მხრიდან ეს არის თავგანწირვა საქმის სიყვარულის გამო. უსიყვარულოდ არც ფილმი გამოვა და არც არაფერი.

ქართველი კაცის გენში, ჯიშში დევს ენერჯია, კოდი, რომ უნდა გადავრჩეთ. მჯერა რომ ჩვენ გადავრჩებით და ჩვენთან ერთად აფხაზებიც გადავრჩებთ.

ზაზა ჭიჭინაძე, ტოგოს როლის შემსრულებელი:

— ბატონო ზაზა, თქვენ, პოლიუდში, ასევე, სხვა ქვეყნებში არაერთ ფილმში ხართ გადაღე-

ბული. როგორც ვაიივე, ფილმში „მტერი ჩემი — ძმა ჩემი!“ ტოგოს როლი ქართულ კინემატოგრაფიაში თქვენი პირველი როლია.

— სიმართლე გითხრათ, მუდამ გული მწყდებოდა იმაზე, რომ ფილმებში მსოფლიო მასშტაბით მიღებენ და საქართველოში ერთ ფილმშიც არ მქონდა ნათამაშები. ყველა ნორმალურ ადამიანს, ქართველ მსახიობს როგორც ცნობილიც არ უნდა იყოს სხვაგან, ურჩევნია, თავის ქვეყანაში რაღაც გააკეთოს და საკუთარი წვლილი შეიტანოს. ბატონმა ლევანმა რომ მომიწვია, ჩემს სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა. იმ პერიოდში დანიიდან მოსკოვში ჩავედი და რეჟისორიც დამიკავშირდა. ეს როლი ჩემთვის დიდი საჩუქარი იყო. ბატონ ლევანს ვუთხარი: თქვენ, ქართულ ფილმში, ჩემი ნათლიამა ბრძანდებით-მეთქი. მრავალი წლის შემდეგ ეს ჩემი პირველი ფილმა ქართულ კინემატოგრაფიაში. გაბედულად ვიტყვი,

ზურაბ თორღვა, 90-იან წლებში აფხაზების იუსტიციის მინისტრის მოადგილე:

— ფილმი ერთ საათს გაგრძელდა და ჩემს მეხსიერებაზე ტკივილიანი ზეგავლენა მოახდინა. საბედნიეროდ, ფილმის ფინალმა ყოველგვარი ტკივილი გამიქარწყლა, იქვე მიმავეიწყა და მხოლოდ დადებით, ქრისტიანულ, მიმტევებლური განწყობა დამიტოვა. ფილმის სიუჟეტები სრულ რეალობას ასახავს. განსაკუთრებით, კავკასიელთა ბჭობას გამოვყოფდი. ეს სცენა ჩვენი წარსულის სრული გაცოცხლებაა. ფილმის მთელი წითელი ხაზი სწორედ ამ პერსონაჟთა მოკლე, მაგრამ ძალიან ღრმა მნიშვნელობის გამონათქვამებზე, პოზიციებზეა დაფუძნებული. „მტერი ჩემი — ძმა ჩემი!“ ყველა აფხაზმა და ყველა ქართველმა უნდა ნახოს!

თამარ შველიძე
555 23 28 24

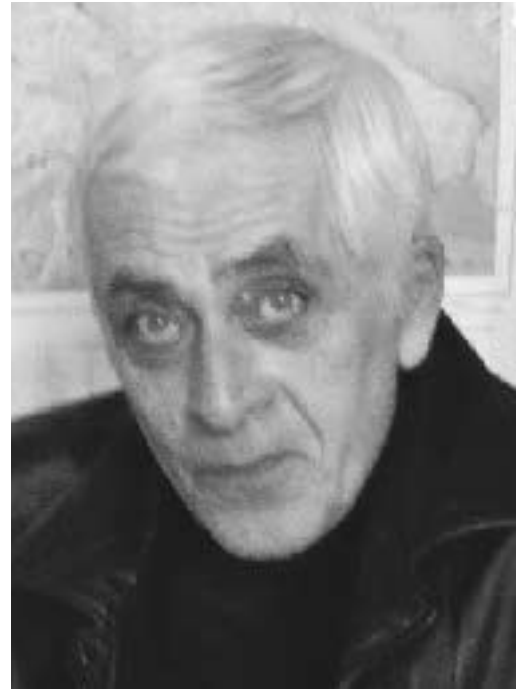
„საკაიფოდ“ გააზაღებულ ქვეყანა

● რა ძალები ცდილობენ საქართველომ ნარკოტრანზიტული ქვეყნიდან ნარკოტიკის მწარმოებელ ქვეყნად აქციონ?

● რა კავშირია ნარკოპოლიტიკის ლიბერალიზაციასა და უსხოვლად მიწის მიყიდვის კანონს შორის?

ახლანახან ერთ-ერთ რუსულ ტელეარხზე დებატებისას ამერიკელმა ექსპერტმა არიელ კონენმა რუს პარლამენტარ ვიაჩესლავ ნიკონოვს შეასხენა, აზიდან ევროპისკენ ნარკოტრანზიტის მარშრუტი საბჭოთა სამხედრო გენერალიტეტმა გაჭრაო. ნიკონოვი დაეთანხმა და დაუმატა, 90-იანი წლების დასაწყისში, ნარკოტრანზიტის „მაკონტროლებლები“ ამერიკელებმა ჩაანაცვლეს, ხოლო ნარკობრუნვა 40-ჯერ თუ უფრო მეტად გაიზარდაო. ნიკონოვის სიტყვები მართლაც შეიცავს სიმართლეს, რის შესახებაც

„საერთო გაზეთი“ წლების წინ წერდა, სტატიების მთელი ციკლი მიუძღვნებოდა ამ მტკივნეულ თემას. ბოლო ხანს, ნარკოპოლიტიკის ირგვლივ ისეთი აჟიოტაჟი ატეხილი, რომ გადავწყვიტეთ დავუბრუნდეთ ამ საკითხს. რატომ ითხოვენ ასე თავგამოდებით პოლიტიკოსებისა და სამოქალაქო სექტორის ნაწილი ნარკომომხმარებლის დეკრიმინალიზაციას და ე.წ. მსუბუქი ნარკოტიკების ლეგალიზაციას, პროფესიონალი „ოპერატივნიკი“, პოლიციის ვიცე-პოლკოვნიკი ღაბიძგი ბაბნიძემ გვესაუბრება.

საქართველოში ნარკობიზნესის „მამამთავარი“ ედუარდ შევარდნაძე გახლდათ, მან „შესვა“ მთელი ერი ნარკოტიკზე და ეს პროცესი 60-იანი წლების მეორე ნახევრიდან დაიწყო...

ცრემლები იყო, რომელიც მართლაც ჰგავს ოლიფას. მე მაშინვე გამიჩნდა ეჭვი, რომ მართლაც ნარკოტიკი იყო, რადგან დაკავების თარიღი მითითებული არ იყო, ორი კვირა მიდიოდა „ჭიდაობა“, ეტყობა ირაკლი ღარიბაშვილმა არ დათმო და იძულებულნი გახდნენ სიმართლე ელიარებინათ. დარწმუნებული ვარ ირაკლი ღარიბაშვილისა და ჭიკაძის გადაღვომა-გადაყენება ნარკოტიკების უზარმაზარი პარტიების დაკავებას

ვის რაიონის სოფელ ყარაჯალაში ის ხალხი, ვისაც ყაყაჩო მოყავდა. რაც შეეხება ამ „თეთრ ხმაურს“, „გირჩებს“ და დანარჩენებს, რომლებიც თავს იკლავენ ლეგალიზაცია-დეკრიმინალიზაციაზე, ამკარად მართულები არიან, სპეცილურად მაგისტრის ყავთ, რომ აბსურდული, უფრო სწორად, დანაშაულებრივი მოთხოვნები დააყენონ, რაშიც ფულს უხდიან. ხელშეწყობა და დაფინანსება რომ არ ჰქონდეთ, აბა ვინ გამო-

კოტიკის გამოყენების დაკანონება? თუ აუადმყოფია, მაშინ ექიმმა გამოუწეროს ოფიციალურად და ისე მიიღოს, არ არის პრობლემა, მაგრამ ამას აღურიცხავი რაოდენობის ნარკოტიკი ნებავეთ, რომ ჩვენი ახალგაზრდობის ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის ხარჯზე, მავანთ „დიდი“ ფული ამოვიწინო. გაიხსენეთ წლების წინ გაგრძელებული ინფორმაცია, ძლიერმოქმედი ნარკოტიკების, მათ შორის, მორფიუმით, ამერიკის საელჩოდან „მარაგდება“ საქართველო. მარტო საქართველოსა და აზერბაიჯანში რომ დატვივს აშშ-ის იგივე ელჩები, ეს არაფერს გუბნებთ? პრეზიდენტი მარგველაშვილი თურქმენეთში რომ ბრძანდებოდა ვიზიტით, რა უნდოდა იქ, რა ელაპარაკა ამ ქვეყნის პრეზიდენტს“, ხმას რატომ არავინ იღებს. რომელიმე ევროპულ ქვეყანაში, ან ამერიკაში რომ ჩადის მარგველაშვილი, მასმედია ერთი კვირა ტვინს გვიჭყლავ მასმედია ამ არაფრისმოქმედი ვიზიტზე საუბრით, თუმცა თურქმენეთის ვიზიტთან დაკავშირებით საეჭვოდ გაისუსნენ. მარგველაშვილი შემთხვევით ბოლიშის მოსახდელად ხომ არ იყო თურქმენ „კოლეგასთან“ ჩასული, ქართველმა სამართალდამცავებმა სამ ტონამდე ნარკოტიკი რომ ამოიღეს, რადგან ამ ოპერაციიდან მოკლე ხანში ეს ტუმრა იგი თურქმენეთს. სხვათა შორის, იმ „ავადსახსენებელი“ კომუნისტების დროს, თუ 5 გრამ „მარიხუანაზე“ (ე.წ. პლანი) მეტს თუ აღმოუჩენდნენ ვინმეს, მაშინ დგებოდა სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის საკითხი, უფრო ნაკლები დაჯარიმებას ექვემდებარებოდა. დამეთანხმებით, რომ საკმაოდ რბილი ნარკოპოლიტიკა იყო, თუ მაინც და მაინც ნარკოპოლიტიკის შერბილება უნდათ, ეს პრაქტიკა გამოიყენონ. თუ

უკავშირდება, ვინ აპატიებდა პატარა საქართველოს პრემიერ-მინისტრს 480 მილიონი დოლარით რომ აზარალა „ნარკობარონები“. საქართველოზე რომ აღარ ხდებოდა „პერონის“ ტრანზიტი იმით დასტურდება, რომ დედაქალაქში აღარ ჩანს ეს ნარკოტიკი. თუ მაინც არის, ესეც პატარა-პატარა პარტიები, რომელიც ძირითადად თურქეთიდან შემოდის, საქართველოს ყოფილ ტერიტორიებზე (ტაო-კლარჯეთი, შავშეთი) დღესაც მოყავთ „ოპიუმის“ ყაყაჩო. ამ მცენარის მოყვანა ჩვენთანაც შეიძლება, კომუნისტების დროს, მე თვითონ მყავს დაჭერილი თელა-

საქართველო საბჭოთა კავშირის დროსაც ითვლებოდა ნარკოტრანზიტულ ქვეყანად, ნარკოტიკები „წითელი ხიდიდან“ შემოედინებოდა და ძირითადად ბათუმიდან გემების საშუალებით „მიეწოდებოდა“ დასავლეთს. საქართველოს დამოუკიდებლობის შემდეგ, ნარკობრუნვა მართლაც მნიშვნელოვნად გაიზარდა. ჩემი ინფორმაციით, აჭარის ლიდერი ასლან აბაშიძეც იყო ჩართული ამ „ბიზნესში“, საჯაროდ, ეს ფაქტორი იყო მისი ნაციონალისტთან მწვევე დაპირისპირების მიზეზი, ეტყობა ამ უკანასკნელთ „მოწილე“ არ უნდოდათ. რამდენჯერმე მითხრეს, ფოთისა და ბათუმის პორტებიდან ცარიელი ე.წ. ტარით გასულან გემებიო. თუ აქ სხვა რამ არ იყო ჩადებული, რომელი ჭკუათმყოფელი წაიყვანდა ცარიელ გემს, როცა მისი დაქირავება სოლიდური თანხა ჯდება. საქმე იმაშია, რომ საბჭოთა კავშირის სამხედრო გენერალიტეტი მხოლოდ ფულს იღებდა ნარკოტიკების მიწოდებაში, ნარკოტიკი ადგილზე არ რჩებოდა, მათმა მემკვიდრეებმა, ვგულისხმობ იმ კლანს, რომელსაც სააკაშვილის „მამობილი“ მაკეინი მიეკუთვნება, „ნატურით“ დაიწყეს ტრანზიტის საფასურის გადახდა და ლამის მთელი საქართველო გაანარკო-

მანეს, ისევე, როგორც ავღანეთი. ამ ქვეყანაში ნატოს ჯარების შესვლის შემდეგ, „ოპიუმის“ ყაყაჩოს თითქმის სამ მოსავალს იღებენ. მე არაფერს ვამტკიცებ, მაგრამ რატომ არ მოაცილეს კავკასიას ამერიკის ელჩის თანაშემწე მეთიუ ბრაიზა, რომელმაც რომ იტყვიან, ჩაისვარა საქართველოში, რატომ დანიშნეს აზერბაიჯანში ელჩად? შემთხვევით იმიტომ ხომ არა, რომ აზერბაიჯანსაც ნარკოტრანზიტული ქვეყანა და საიმედო კაცი ჭირდებოდათ. მას შემდეგ, რაც ჩვენმა შს სამინისტრომ ნარკოტიკის დიდი პარტიები დააკავა, „პერონის“ სახმელეთო გზით ტრანზიტი საქართველოს გავლით აღარ ხორციელდება. აქ სხვა დამატებითმა ფაქტორმაც იმუშავა, საქართველოდან ბორანის მეშვეობით გაჰქონდათ ნარკოტიკი უკრაინაში, ყირიმის პორტებში, ახლა ყირიმი რუსეთს ეკუთვნის, ამიტომ ეს მარშრუტი ჩაიკეტა. ახლა პირდაპირ სამხედრო თვითმფრინავებით გადააქვთ ავღანეთიდან „ოპიუმი“ და „პერონი“ ევროპაში, ეს ყველაზე უსაფრთხო გზაა, ვერავინ გააკონტროლებთ. ის სამ ტონამდე „ტვირთი“, რომელიც ლექსო ჭიკაძის შს მინისტრობის დროს დააკავეს და ოლიფად გასადებას ცდილობდნენ, სინამდვილეში თხევადი „პერონი“, ე.წ. ალაპის

ალკოჰოლით თრობის დროს არ შეიძლება ბავშვის ჩასახვა, რადგან რისკი დიდია, ნარკოტიკის თრობის დროს შეიძლება? ცნობილ სოციოლოგ კლიმოვს აქვს ნათქვამი, რომ ერის განადგურებას სამი ფაქტორი განაპირობებს – სქესობრივი გადახრა; არაჯანსაღი თაობა და უშვილობა. ამ დეკრიმინალიზაცია-ლეგალიზაციის „ინიციატივებს“ ეტყობა სწორედ ქართველი ერის განადგურება უნდათ. ევროკავშირისა და ნატოსკენ რომ მიგვათრევენ, რომელიც ხვალ თუ ხვდ დაიშლება, რა სარგებლობა მიიღეს იქ შესვლით ბალტიისპირეთის რესპუბლიკებმა? სამივე ქვეყანა თითქმის დაცლილია ადგილობრივი მოსახლეობისგან, ახალგაზრდობა უკანმოუხედავად გარბის საზღვარგარეთ. ეტყობა ჩვენთანაც იგივე უნდათ.

- ბატონო დავით, მარტო დეკრიმინალიზაცია-ლეგალიზაციაზე ხომ არ არის საუბარი, კანაფის, ანუ „პლანის“ დათესვაც დასაშვებია უნდა გახდეს. „გირიის“ თავკაცი ჯაფარიძე „გემომდგრავს“ კიდევ, მომგებიათ ბიზნესიაო. სოფლის მეურნეობის ამ „რელსებზე“ გადაყვანა ხომ არ იგეგმება და წინასწარ გვანრევენ?

- არ არის გამორიცხული, მით უმეტეს, რომ საქართველოში შესაბამისი ბუნებრივი კლიმატური პირობებია, მერე მარტო კანაფის კი არა, „ოპიუმის“ ყაყაჩოს მოყვანაც დადგება „დღის წესრიგში“. ეს თუ დაუშვებს, დაუსრულებელი ომები, კლანური დაპირისპირება იქნება, როგორც ავღანეთშია. ავღანეთი კიდევ როგორ იტანს ამას, მიკვირს, ფაქტობრივად განადგურეს ქვეყანა. თუ საბჭოთა კავშირის ჯარების იქ ყოფნის დროს 500-600 ტონა „ოპიუმს“ აწარმოებდნენ ავღანელები, „გათავისუფლების“ შემდეგ 9.000 ტონამდე ავიდა წარმოება და ამას აკეთებენ მსხვილი დასავლური ბანკები. მსოფლიოს მასშტაბით, სადაც კი ომია, ამერიკული ბანკები აფინანსებენ. ვიეტნამის ომის დროს, რომლის დროსაც სამარცხვინოდ გამოაბუნძულეს ამერიკელები, ხსენებული ბანკები თურმე საბჭოთა კავშირის აფინანსებდნენ. ასე რომ, მათთვის მთავარი ფულია. ბარაკ ობამამ თავის დროზე პირდაპირ თქვა, ჯერჯერობით ვერ ავკრძალავთ ავღანეთში ყაყაჩოს მოყვანას და „ოპიუმის“ წარმოებას, ხალხმა სული ხომ უნდა მოითქვას, მაგრამ მოვა დრო, როცა იქ მშვიდობას დაგვამყარებთ და სხვა კულტურების მოყვანაზე გადავალთ. „ოპიუმის“ ყაყაჩოზე მაღალშემოსავლიანი კულტურა

ბუნებაში არ არსებობს, ეტყობა იმ „პროგრამაში“ ჩვენც ჩავგრთეს, ნაციონლების მმართველობისას ხომ გააჩეხინეს ხალხს ვაზი და ახლა ბოლომდე დაასრულებენ ამ პროცესს. მასიურად რომ შემოიყვანეს ინდოელები, რაც დღესაც გრძელდება და ჩალის ფასად მივიდეს ქართული მიწები, ზუსტად ინდოეთში არ დაიწყო პირველად ყაყაჩოს მოყვანა და „ოპიუმის“ წარმოება, რომელიც მერე ჩინეთშიც გაავრცელეს. დიდი ეჭვი მაქვს, რომ საქართველოში ყაყაჩოს პლანტაციების გაშენება უნდათ და იმიტომაც შემოყავთ ინდოელები. ისინი თავის „მამულებში“ ძაღლებს რომ გაუშვებენ და იქ ფეხს ვერავენ შედგამს, მერე რას დათესვენ ვით? თან სინგ ხეები შემოიყვანეს, რომლებიც ინდოელებში ყველაზე აგრესიულ ხალხად ითვლება. არაბებიც ზუსტად მაგ მიზნით შემოყავთ, „კაიფი“ არაბული სიტყვაა და საქართველოშიც პირველად მაგათ შემოიტანეს „ოპიუმი“, რასაც ქართულად „თრიაქი“ ერქვა. შემოყვანას იმიტომ ვამბობ, რომ ეს უცხოტომელები ძალიან მობილიზებულად შემოიღეს, ე.ი. ვიდაც აკონტროლებს ამ პროცესს და არ გამოვრიცხავ, რომ ლობისტები ხელისუფლებაშიც ჰყავდეთ.

ზუსტად აღარ მახსოვს) მაჭავარიანი კაბინეტიდან გამოაგდო, როცა მან ფაქტებით დადასტურებული ინფორმაცია მიუტანა, რომელი „ბოლოლა“ ჩინონისა თუ „ფულიანი კაცის“ შვილი იკეთებდა ნარკოტიკს. აღელვებულმა კაპიტანმა დედაქალაქის ცენტრში, ლენინის ძეგლთან მოიკლა თავი ტაბელური იარაღით, იქნებ ასე მაინც მიაქციონ ყურადღება ამ დამღუპველ პრობლემასო. ჯერ

ბენ უცხოელების დირექტივებს. დაწმენილი ვარ, ამერიკელებს აქვთ შედგენილი „შავი სია“, ვინ არ უნდა გააჭაჭანონ ხელისუფლების დაბლ რეოლემშიც კი, ხელი შეუშალონ ბიზნესის წარმოებაში და ა.შ. ადგილობრივები, მათ შორის სააკაშვილიც, ამას თავისით ვერ მოიფიქრებდა. მისი პრეზიდენტობის დროს გააუქმეს ირანთან საეზო რეჟიმი, ამ დროს ამერიკასა და ირანს შორის როგო-

აქედანაც ხდება, საქართველოში დაკავებული „პერონის“ უზარმაზარი პარტიაც აქედან შემოვიდა. საგანგაშო ვითარებაა, თუ ხალხმა არ ამოვიღეთ ხმა, მარტო ხელისუფლება ვერაფერს გახდება, ხომ ხედავთ როგორი შეტევა მიდის ყველა მხრიდან. საფთაიქო ქსელთან მიმართებაში, საიდანაც ხშირად უკონტროლოდ იყიდებოდა ფსიქოტროპული მედიკამენტები, როცა გააუქმა მთავრობამ პოლიტიკა, ოპონიციამ და ვითოდა უფლებადამცველებმა ვაიუშველებელი ატეხეს. მერე იმაზე ატყდა ერთი ამბავი, მიწა აუცილებლად უნდა გაყვიდოთ უცხოელებზე. ახლა აღარ გაიყვიდება, მაგრამ ათასობით პექტარი უკვე შეძენილი აქვთ უცხოელებს, უკვე იმაზე მიდის ბრძოლა, რომ პარლამენტს მიაღებინონ კანონი, ნარკოტიკების ლეგალიზაციასა და მოყვანა-წარმოებასთან დაკავშირებით. თუ ეს შეძლეს, აქტიურად დაიწყება მოყვანა-წარმოება, ვეღარც შეედავები, რადგან კანონით ნებადართული იქნება, სადაც კანაფს დათესავს, იქ ყაყაჩოსაც მიაყოლებს, ამას ვინ გადაამოწმებს. ინფორმაციასაც ვერვინ გამოიტანს, რადგან ქართველ მუშებს იქ არავინ შეუშვებს. ხომ ხედავთ მთელი სოფლების გაშენებას აპირებენ, იქ ზუსტად „იმპორტირებული“ მუშახელის განსახლება იგეგმება, თან სულ კრიმინალები ჩამოყავთ. ასე თუ არ არის, მაშინ რატომ არ ამუშავებდნენ თუნდაც ინდოელები წლების წინ ნაყიდ მიწებს, იმიტომ ხომ არა, რომ ხსენებული კანონის მიღებას ელოდებოდნენ? ვფიქრობ, ავღანეთიდან გასვლას აპირებენ და წინასწარ იბევენ საქართველოს ნარკობიზნესის საწარმოებლად. შემირცხვინია ის პარლამენტარი, რომელიც ხსენებული კანონის მიღებას მხარს დაუჭერს და საერთოდ ის ქართველი, რომელიც ფულის გულისთვის საკუთარ ქვეყანას და ერს გაწირავს. მინდა ჩვენმა მოსახლეობამ იცოდეს, რამხელა ვერაგობა იმალება იმ ვითომდა კეთილშობილური ზრახვების უკან, ქართული მიწა იმიტომ უნდა გაიყიდოს, რომ ინვესტიცია შემოვიდეს ჩვენი მოქალაქე გამდიდრდეს, ან კიდევ ნარკომომხმარებელი ავადმყოფია, ამიტომ ნარკოპოლიტიკა რაც შეიძლება შევამსუბუქოთ.

საქართველოში ნარკობიზნესის „მამამთავარი“ ელზარ შამარდინამ ბახლადი, მან „შისვა“ მთელი მრი ნარკოტიკი და ეს პროცესი 60-იანი წლების ეპოქა ნახევრიდან დაიწყო, როცა იგი წესრიგის დაცვის თუ რაღაც ასეთი უწყების პირველი პირი იყო. მის კისერზეა მილიციის კაპიტან მაჭავარიანის, ვაჟკაცი ადამიანის თვითმკვლელობა. 1975 წელს შს მამინდელმა მინისტრმა (გვარი

კიდევ როდის ეუბნება უდიდესი მწერალი კონსტანტინე გამსახურდია თავის ერთ-ერთ ნაწარმოებში ევროპელებს, ეგოისტები ხართ, გინდათ ყველა თქვენ გავადეთო. იმედა, კონსტანტინე გამსახურდასაც არ დასწამებენ, კომუნისტი იყო და ასე იმიტომ აზროვნებდაო. ახლაც სპეციალურად კეთდება ყველაფერი ქართველი ერის წინააღმდეგ, ჩვენი გატუტუცებული ახალგაზრდობა ამას ვერ ხედება და მარიონეტებივით ასრულებ-

არ დაძაბული ურთიერთობა იყო ყოველთვის. როგორ ფიქრობთ, ჩვენი ხელისუფლება ოკეანისგამგელი „პატრონების“ გარეშე ამას გაბედავდა?!
ნარკოტრანზიტის დამალვა უნდოდან, იმიტომაც შემოადებინეს ირანთან უეზო რეჟიმი. ამერიკელების „დამსახურება“ უეზო მიმოსვლა ბრაზილიასთანაც, რა გვაკავშირებს პლანეტის მეორე ნახევარსფეროში მდებარე ქვეყანასთან, რომ ასეთ გადაწყვეტილებას იღებ. ეს ყველაფერი ნარკობიზნესს უკავშირდება. ამერიკელებს ავღანური ნარკოტიკი რომ აღარ ყოფნით, სხვა „მიმწოდებლების“ ძებნა დაიწყო, მაგალითად, ტაჯიკეთის მთიან მხარეში ისევ დაიწყო „ოპიუმის“ ყაყაჩოს მოყვანა. უზბეკეთშიც მოყავთ, მაგრამ აქცენტი ტაჯიკეთზეა, რადგან ტაჯიკები უფრო ხარისხიან „პერონის“ აკეთებენ. ირანში სასტიკად სჯიან ნარკოდანაშაულისთვის, მაგრამ ამხელა ქვეყანას ბოლომდე ვერ გადაკეტავენ, თანაც ნარკობიზნესის წარმომადგენლებს საოცრად მდიდარი ფანტაზია აქვთ, სად დამალავენ „ტივითს“, ძნელია ამის გათვლა. ამიტომ ნარკოტრანზიტი

მანანა სუსნიშვილი
599 51 28 24

„აღაიანი ბუნების შვილია და, თუ უნდა აღაიანად დარჩეს, ბუნების კანონებით უნდა იცხოვროს!“

რომან რურუას ფილოსოფია

ეზოში რომ შედიხარ, მაშინვე გრძნობ, ამ სახლ-კარის პატრონი თითოეული ბალახის ღერს და ბუჩქს რომ ელოლიავენ. შენც მოწიწებით ადგამ ნაბიჯებს ულამაზეს ბილიკზე, რომელსაც ქართველი მოჭიდავის, ოთხგზის მსოფლიო ჩემპიონის, ორი ოლიმპიადის ოქროსა და ვერცხლის მფლობელის და საბჭოთა კავშირის ექვეზის ჩემპიონის რომან რურუას საცხოვრებელთან მიჰყავხარ.

სახლის აივანიდან ზედაზენის მთა და მისგან მონაბერი სპეტაკი ჰაერი ჯდება ფილტვებში. თვალსაწიერზე კი, შორს, ხრიოკი კლდე ჩანს.

ასეთი იყო ეს მიდამო, ახლა წალკოტს რომ ჰგავს, – თავმდაბლად გვიხსნის ბატონი რომანი და ქვემოთ, ლამაზად გაშლილი მიდამოებისკენ მიგვითითებს.

ტერასებზე მოსწანის სიმინდის ყანა. პამიდვრის, ბადრიჯნის და სხვადასხვა ბოსტნეულის ხასხასა ჩითილები, გუბურებში იხვები ჭყუმპალაობენ, ეზოში კრუხ-წიწილა ფუსფუსებს, ცოტა ქვევით ციცრები კაკანებენ, ძროხების წინ ხბორები კუნტრუშებენ. ეს არ არის კადრები ძველი

ქართული კინო-ფილმიდან. ეს რეალობაა, რომელსაც გულმოდგინე და თავდადებული შრომა სჭირდება და ეს რომან რურუას დამსახურებაა.

ახლა, როცა ყოველივე ძველის ნიველირება ხდება, ხოლო ახალი ღირებულებები ფსევდოდეალურის შთაბეჭდილებას ტოვებს, საინტერესოა რომან რურუას შეხედულებები, რომლებიც აღაიანის ხელახლა გააღამიანურებისა და მშობლიური მიწის ორგანულად აღქმის სურვილებს აღძრავს.

წვიმს.

ბატონი რომანი სივრცეში იყურება და ამბობს:

იმ მთებისკენ, ზედაზენზე, არ წვიმს, მცხეთაში – თავს ხმაა, ბუნებას ვუკვირდები მთელი ცხოვრება და ვიცი მისი კაპრიზების ამბავი. ბუნება უნდა გიყვარდეს, მისი ენა უნდა იცოდეს. ბუნებას უნდა ელაპარაკო და ისიც მიგანიშნებს, როგორი ამინდი იქნება ხვალ. სწორედ ბუნებასთან ჰარმონიაში დავაფუძნე ამ ხრიოკ ადგილას მეურნეობა, რომელსაც ხედავთ.

„თუ ბინდა არ დამარცხდა, საკუთარ თავს უნდა უთხრა, რომ უძლიერესი ხარ!“

არავითარი ჩაკეტილობა, ხალხმა უნდა ნახოს, რისთვის ვცხოვრობ და რისთვის ვშრომობ ამ ქვეყანაზე. ძაღლიც კი არ მყავს ეზოში. სტუმარი ისე უნდა მოვიდეს, ძაღლის არ უნდა ეშინოდეს, დაუბრკოლებლად, თავისუფლად უნდა შესტუმროს.

სტუმარი ღვთისააო, ხომ გაგიგონიათ?! ჰოდა, ჩემს სახლში ხშირი სტუმრინაობაა. მივირთმევთ, რაც გვაქვს, რაც ჩვენი მარჯვენით მოვიპოვეთ და ვსვამთ ჩემი ხელით დაყენებულ ნატურალურ ღვინოს.

ღვინო კარგია; ოღონდ გარკვეული დოზით.

შეჯობებებზე რომ მივდიოდი, ყოველთვის მიმქონდა ქართული ღვინო და იმის მიუხედავად, რომ სპორტსმენებისთვის ღვინის დალევა აკრძალულია, მე დავიდგამდი სადილად ერთ ჭიქა ღვინოს და გეახლებოდი. ნორმის ფარგლებში თუ დალეე, ღვინო წამალია. ამას ვეუბნებოდი მწვრთნელებსაც. ღვინოს აქვს შესანიშნავი თვისება – გებრძვის და შენც უნდა ებრძოლო. იგი „ცდილობს“ დაგათროს, შენ უნდა ეცადო – არ დათვრე. ღვინოს უნდა შეეჭიდო, უნდა დაარწმუნო საკუთარი თავი, რომ ღვინო ვერ მოგერევა. ამ განწყობით ბევრი ძლიერი მეტოქე დავამარცხე ისე, რომ მე არ დავემთვრალვარ.

მოქმედი სპორტსმენი რომ ვიყავი, იმ პერიოდში, ერთ მრავალრიცხოვან ქორწილში, მოულოდნელად, თამადაობა შემომთავაზეს. თავიდან სასტიკ უარზე დავდექი, მაგრამ ვერაფერს გავხდი. ვზივარ 150-კაციანი სუფრის თამადად და მომაგონდა ცხონებული მამაჩემი. ის დიდ სუფრებზე ყოველთვის თამადა იყო. გავიხსენე, როგორ თამადაობდა, მივყევი, მივყევი და გაშრა ყელიო, ვილაცამ რომ დაიმახა დარბაზიდან, მაშინ მივხვდი, ყანწი უნდა დამეღია და სხვებისთვისაც შემეთავაზებინა. შემოიტანეს ყანწი. ვფიქრობ: ეს რომ დავლიო, ნამდვილად დავთვრები და თუ დათვრები, რაღა თამადა ხარ?! ვუთხარი ჩემს თავს: რომან, ეს ყანწი ერთი კი არა, სამი უნდა დალიო და არ უნდა დათვრე. დავლიე, შევთავაზე

დარბაზს. დალიეს, მეორე ყანწი აქა-იქ გამოტოვეს, მესამე – არავის დაუღევია. მე სამივე ყანწი, რომ იტყვიან, გმირულად გამოვცალე და თავსაც მშვენივრად ვგრძნობდი. ცხოვრებაში მაშინ პირველად ვიცეპვი...

აი, რა არის შთაგონება. საკუთარ თავს უნდა შთაგონო, რომ მისხანს მიადწევ. ასე თუ არ მოიქეცი, ერთ ჭიქას დალეე და კისერი მოგედრიცება.

ბუნების კანონი

ახლა არავის უნდა წიგნში ჩახედვა. გაზეთის ან ჟურნალის წაკითხვა. ყველა მიჩერებულია ტელევიზორს, კომპიუტერს, მაგრამ მოვა დრო, აღაიანი ისევე მიუბრუნდება წიგნს, რადგან მივლენ იმ აზრამდე, რომ კომპიუტერი და ტელევიზორი აზროვნების უნარს უქვეითებს აღაიანს.

აღიარებულია წიგნის უპირატესობა აღაიანის გონების განვითარებაში.

ამას, უპირველესად, ქვეყნის მმართველები უნდა მიხვდნენ, ისინი, ვინც ქმნიან კანონებს, ვინც მართავს სახელმწიფოს.

პარლამენტში უნდა იყვნენ ისეთი აღაიანები, რომლებსაც, ზედმიწევნით ეცოდინებათ ბუნების კანონი.

ბუნების კანონი არის კანონთა კანონი და ეს კანონი მანამდე იყო დაწერილი, ვიდრე სახელმწიფოები გაჩნდებოდა ამ ქვეყანაზე. როცა ვკითხულობთ: ვინ და რა არის ღმერთი, უნდა ვიცოდეთ, რომ ღმერთი არის ჩვენი ცხოვრების კანონთა კანონი. იგი სულია და ჩვენს სულში ზის, ჩვენს გონებაშია. ყოველივე ამის წინაღმდეგ მოქმედებს დღეს აღაიანი.

ხშირად ვქადაგებ ბუნების კანონზე, რაზეც ამას წინათ პატრიარქმაც გაამახვილა ყურადღება და ბუნება და ღმერთი გააიგივა.

ვაჟა-ფშაველაც ხომ ამბობდა: „ბუ-

ნება მბრძანებელია, იგივე მონაა თვისაო“...

მაგრამ რამდენად არის გათვალისწინებული ბუნების კანონი ჩვენს კანონმდებლობაში დღეს? ალბათ, 15-20%-ით. დანარჩენი ხელოვნურია ყველაფერი, რადგან ადამიანი ბუნებას აღარ აქცევს ყურადღებას, აღარ სცემს პატივს, არადა, ბუნება არის ადამიანის შემქმნელი, გამოშრდელი, მაცოცხლებელი და როგორც ვაჟამ თქვა, „მბრძანებელი“.

ჩვენ კი გადასული ვართ ბუნების ღვთიური კანონების ჩვენს თავზე მორგებაზე.

ის ქვეყნები, რომელთა კანონმდებლობაში ბუნებრივი კანონები მეტია, უფრო განვითარებულია და დემოკრატიული.

ვენეციის კონვენცია მიგვითითებს, როგორ ვიცხოვროთ. უძველესი ფილოსოფია კი ბრძანებს: კანონი უნდა მოარგო ერის ხასიათს და ქვეყნის საჭიროებას. სხვადასხვა ქვეყნიდან შემოტანილი და დანერგული კანონები ჩვენთან ვერ იმუშავებს. ვენეციის კონვენცია იგივეა. ვერც ეს იმუშავებს. ჩვენ ჩვენს ყოფას მორგებული კანონები უნდა შევქმნათ.

უსამართლოა ყველაფერი, რაც ბუნებრივ კანონს და კანონზომიერებას ეწინააღმდეგება. დემოკრიტიკე, პითაგორა, პიპია, სოკრატე, პლატონი, ზენონი, ციცერონი და სხვა ამაღლებული აზროვნების ადამიანებიც ამ აზრს იზიარებდნენ. დღევანდელი ქართველი ფილოსოფოსებიც ამ აზრზე არიან. მეც აბსოლუტურად ვეთანხმები და ვფიქრობ, საზოგადოებას, როგორც მთლიან სისტემას, საკუთარი რეგენერაციის, თვითგანვითარებისა და თვითორგანიზაციის თანდაყოლილი უნარი გააჩნია. საკმარისია, ამ სისტემაში ადამიანის ან ადამიანთა ჯგუფის მიერ მოგონილი ბუნებრივი კანონზომიერებისგან განსხვავებული, გაუაზრებელი კანონები დაინერგოს, რომ საზოგადოება, როგორც სისტემა, სიცოცხლის უნარს დაკარგავს. შედეგად იმ საზოგადოებას

ტურობაც და, შესაბამისად, ამ მრავალფეროვან, განსხვავებული თვისებების მქონე სისტემაში ერთი და იგივე სამართლის დანერგვა-დამკვიდრება ბუნების კანონზომიერებაში გაუაზრებელი ხელოვნური ჩარევის ტოლფასია. ასე რომ იყოს, მსოფლიოს განვითარებული სისტემის საუკეთესო იურისტებს შევკრებდით და ერთ უნივერსალურ სამართალს შევქმნიდით, რომელიც ყველა სახელწმიფოში უნიკალურ შედეგებს მოგვცემდა.

ადამიანების მიერ მიღებული კანონები არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს ბუნების, სამყაროს კანონებს. სამყარო გვაწვდის ნატურალურ პროდუქტს, ჩვენ ვქმნით გენმოდიფიცირებულს და ამით ვიკვებებით. რაც ნიშნავს, რომ მივდივართ ღმერთის, ბუნების წინააღმდეგ და ვისპობთ თავს. ადამიანი ის არის, რასაც ჭამს და სვამს. ჩვენს ორგანიზმს გენმოდიფიცირებული საკვებით თუ გამოვზრდით, საბოლოოდ ჩვენც გენმოდიფიცირებული გაგხდებით.

რამდენიმე წლის წინ კონფერენცია-

ზოგიერთი მეტყვის: სამაგიეროდ, თავისუფალი და დამოუკიდებელი ვართო. მაგრამ იცით თუ არა, რომ მსოფლიოში არც ერთი ქვეყანა არც ამერიკა და არც რუსეთი, არ არის სრულად თავისუფალი, რადგან ვალდებულებები გააჩნიათ. როგორც ზემოთაც გითხარი, ყველა დამოკიდებულია ერთმანეთზე.

„ქვეყნისთვის თავგანწირვა უნდა შეგაქლოს“

წლების განმავლობაში ვჭიდაობდი სსრკ-ს ნაკრებში და ყოველთვის მქონდა შეგრძნება – როცა ვჭიდაობდი, მარტო ჩემთვის, საკუთარი გამარჯვებისთვის კი არ ვჭიდაობდი, იმათთვისაც ვიბრძოდი, ვინც სახლში დარჩა, დედისთვის, მამისთვის, ჩემი მიწისთვის, ჩემი ქვეყნისთვის...

თავს მოვალედ ვთვლიდი, სხვებზე უკეთესი ვყოფილიყავი.

სამშობლოა მთავარი და მისი პატრონობა ჩვენი ვალაა.

ქვეყნისთვის თავის გაწირვა უნდა შეგეძლოს.

ამასწინათ ტელევიზიით ვნახე, გამოჰკითხეს თურმე 500 სკოლადამთავრებული – სად აპირებთ სწავლის გაგრძელებასო?! ხუთასივემ განაცხადა – სიამოვნებით ვისწავლიდით საზღვარგარეთო. სწავლას რომ დაამთავრებდით, დაბრუნდებოდითო? – ჰკითხეს, 480-ს განუცხადებია – არა, საქართველოში აღარ დავბრუნდებითო.

კარგია ოქსფორდში, კემბრიჯში და სხვა პრესტიჟულ სასწავლებლებში სწავლა, მაგრამ შენი ქვეყანა ყველას უნდა გერჩივნოს.

ბელორუსიის მმართველმა ალექსანდრ ლუკაშენკომ თქვა ამასწინათ – ახალგაზრდებს შევუწყვე ხელი უცხოეთში მიეღოთ უმაღლესი განათლება, საბოლოოდ კი ზოგი იქ დარჩა, ზოგი გზაში დაშვარდა, ხოლო ვინც აქ ჩამოვიდა, ყველა აგენტიყო.

ვინ არიან ეს ე.წ. არასამთავრობოები? ეს ის ხალხია, რომლებიც უცხოეთიდან ანაზღაურებას ვერ მიიღებენ, თუ საკუთარი ქვეყნის ძირგამომთხრელ საქმეს არ გააკეთებენ. ესენი წვევებენ ქვეყნის ბედს და მომავალს.

ირანდა კალანდაკი
593 56 11 18
(გაზრპელება იქნება)

ქვეყანაში, მაგრამ აქაც ვაწყდებით წინააღმდეგობას. ზოგიერთ ბობოლას, გაყენების მქონეს, ხალხის დაწამვლაში უნდა ფულის შოვნა, შემოაქვს საზღვარგარეთიდან კვერცხი, ქათამი, ყველი, სტაფილოც კი ისრაელიდან შემოდის, ბაზაზე გაზრდილ, ქიმიური ნივთიერებებით გაჟღენთილ სტაფილოს და სხვა ბოსტნულს გვაჭმევენ...

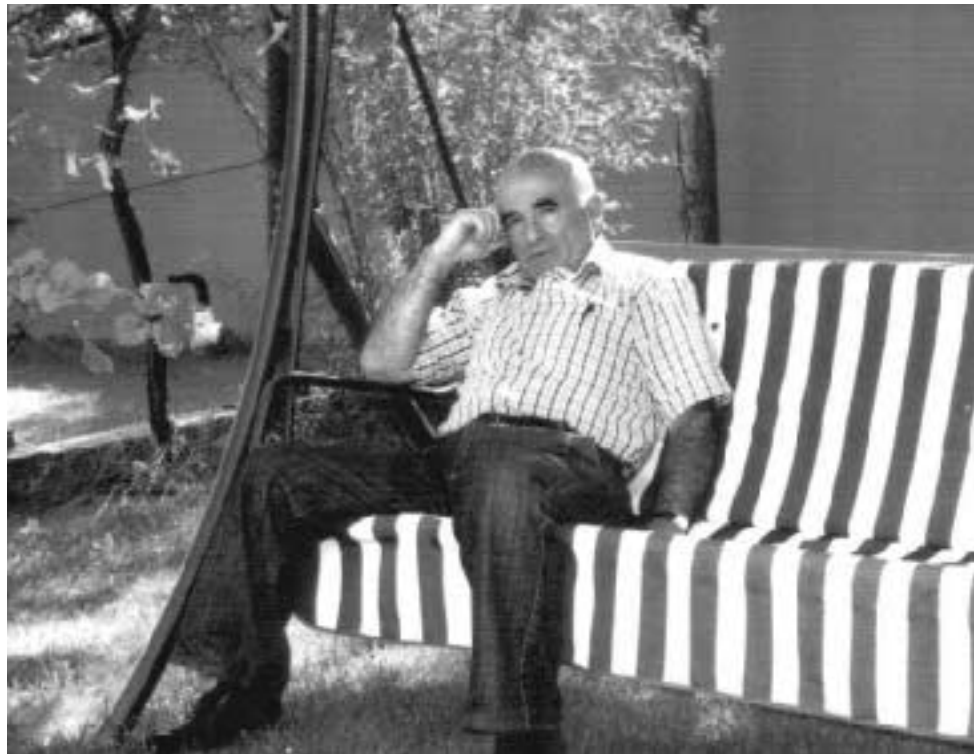
დღეს საქართველოში ჭამის პრობლემა ვერ მოგვიგვარებია. არ გვაქვს საჭმელი, ვჭამთ შემოტანილ პროდუქციას, რომელიც არ მოწმდება და ზშირ შემთხვევაში, მავნებელია ორგანიზმისთვის.

რატომ არსებობენ სახელმწიფო სტრუქტურები? იმისთვის, რომ წესრიგი იყოს ქვეყანაში?! კი, ბატონო, მაგრამ, რა ჰქვია იმ წესრიგს, როცა მიწის ქვეყანაში, მიწის სახელწოდება რომ შეარქვეს ძველთაგანვე, ხალხი შიმშილობს და სხვისას ჭამს?!

რით მოვიწოდოთ თავი?

ტურიზმით?!

საქართველო სავსეა ტურისტული ოაზისებით, თანაც სტუმართმოყვარე ხალხი ვართ. გვიყვარს სტუმრის დახვედრა. ქართველი კაცი უკანასკნელს გაიმეტებს, ბოლო-ბოლო ვალსაც აიღებს და სტუმარს ღირსეულად დახვდება, მაგრამ ისეთი დრო დაგვიდგა, რომ ზოგიერთებს სტუმრისაც ეშინია. აღარაფერი აქვს, რომ გაუმასპინძლდეს; ანუ, შეიძლება, მალე ტურისტულ ქვეყანადაც აღარ ვივარდეთ. საუბედუროდ, ნელ-ნელა ვკარგავთ ყველაფერს, რაც კარგი იყო ჩვენში.

მივიღებთ, რასაც დღევანდელი საქართველო ჰქვია.

აქედან გამომდინარე, გასაგებია ჩვენი უბედურების მთავარი მიზეზი, ბუნებრივი კანონზომიერების, ანუ ბუნებრივი სამართლის უგულვებელყოფა და ვიდაციის მიერ საწერ მაგიდასთან გამოგონილი სამართლის, ანუ პოზიტიური სამართლის აღზევება.

ჩვენ არ ვითვალისწინებთ ერთ უბრალო ჭეშმარიტებას, რომ, როგორც აბსოლუტურად იდენტური ადამიანები არ არსებობენ. ასევე გამორიცხულია ერების, საზოგადოების და სახელმწიფოს იდენ-

აზე მიმიწვიეს. ევროპის და ამერიკის წარმომადგენლებიც ესწრებოდნენ იმ კონფერენციას. გამოვედი და პირდაპირ ვუთხარი ჩვენს მეგობრებს – აშშ-სა და დასავლეთის ქვეყნების წარმომადგენლებს – ყველაფერი საუკეთესო თქვენ, ძლიერ ქვეყნებს და ნარჩენები ჩვენ-მეთქი? საცდელი კურდღლები ხომ არ გგონივართ-მეთქი? – გაისუსნენ, ხმა არ ამოუღიათ. ნაგავსაყრედად იყენებენ ჩვენს ქვეყანას.

გამოსავალი ერთია – რაც შესაძლებელია, ყველაფერი ვაწარმოთ ჩვენს

რაზომ ნაპიდა სხვა ქვეყანაში 200 მილიონი ევრო, როგორც ჩვენი უბინაოდ ღარჩენილი მოსახლეობისთვის ნაგდვილი შვება იქნებოდა?

საქველმოქმედო ფონდი „სხვის“ დამფუძნებელი ნატო დოლიძე ამბობს, რომ მისი ორგანიზაცია ბანკისა თუ კერძო იპოთეკარების წყალობით, უსახლკაროდ დარჩენილი ადამიანების დასახმარებლად შეიქმნა და კონკრეტული პროგრამები შეიმუშავა, მაგრამ ხელოვნურად შექმნილი ბარიერების გამო, 200 მილიონი ევრო, რომელიც ჩვენს უსახლკაროებს უნდა მოხმარებოდა, რომელიც გავითარებადმა ქვეყანამ მიიღო.

„საერთო გაზეთს“ საქველმოქმედო ფონდი „სხვის“ დამფუძნებელი ნატო დოლიძე ესაუბრა:

– ბანკებისა და კერძო მევახშეების მიერ დაზარალებული და უსახლკაროდ დარჩენილი ადამიანები არის პრობლემა, რომელმაც ჩემს გარშემო, რამდენიმე ადამიანის სიცოცხლე შეიწირა. სააღსრულებო პოლიციის მიერ განხორციელებული ბევრი არაადამიანური გამოსახლების მომსწრე ვარ, ამიტომ 4-5 წლის წინ დავიწყე მუშაობა, რომ ამ საშინელებას ბოლო მოეღობოდა. ჩვენს ქვეყანაში ადამიანებმა საცხოვრისი სხვადასხვა მიზეზით დაკარგეს. ეს იყო საომარი მოქმედებები, სტიქიური უბედურებები და ა.შ. თუმცა, ვფიქრობ, რომ „თბილისელი ლტოლვილები“ ყველაზე უარეს მდგომარეობაში არიან.

– იქნებ დაგვიკონკრეტოთ, „თბილისელი ლტოლვილებში“ ვის გულისხმობთ?

– ძირითადად, ბანკებისა და კერძო იპოთეკარების გამო, უსახლკაროდ დარჩენილი ადამიანებს, თუმცა, აქვე შედის სტიქიური უბედურებით დაზარალებულებიც. რეგიონებიდან ლტოლვილებს სახელმწიფომ რაღაც მანაც გაუკეთა. დიდი არაფერი, მაგრამ რაღაც სტატუსი მანაც აქვთ, რაღაც შეღავათები და რაღაც ყურადღება, მაგრამ „თბილისელი ლტოლვილებზე“ არავინ ფიქრობს. ამ ადამიანების უმეტესობას ინტელიგენცია წარმოადგენს, რომელიც ასეთ მდგომარეობაში ფაქტობრივად, არაინფორმირებულობის გამო აღმოჩნდა. მათ ვერც ახალ გარემოებებთან ადაპტაცია მოახერხეს, არც ქირის გადახდის საშუალება აქვთ და არც სახელმწიფო ზრუნავს მათთვის თავშესაფარის გამოყოფაზე. შარშანწინდელი სტატისტიკური მონაცემებით, საქართველოში 380 000 ასეთი ოჯახი იყო და წარმოიდგინეთ, იმის შემდეგ რამდენი დაემატა. ეს არის ბარბაროსობა, რომელიც დღესაც გრძელდება.

– რატომ მხოლოდ თბილისში?

სი? გადაუხდელი ვალების გამო, უსახლკაროდ რეგიონებშიც ბევრი ოჯახი რჩება.

– თავიდან რატომღაც მეგონა, რომ ეს უბედურება მხოლოდ თბილისში ხდება, მაგრამ როგორც გავარკვიე, სოფლის მოსახლეობასაც იგივე პრობლემები აქვს. ორი რეგიონის გუბერნატორთან მქონდა შეხვედრა, სადაც ახალი სოფლების პროექტები არსებობს, თუმცა ამ ეტაპზე ვაგონებიც კი არ აქვთ, რომ სტიქიით დაზარალებული ადამიანები შეასახლონ. სამწუხაროა, რომ ადამიანები იმის ნაცვლად, რომ თანხების მოძიებასა და ამ ადამიანების დახმარებაზე იფიქრონ, პრობლემას მშვიდად უყურებენ. თუ მე, ჩვეულებრივმა თბილისელმა ქალმა შევძელი უსახლკაროებისთვის თანხების მოძიება, მათ უფრო არ შეუძლიათ?

– იქნებ, დაგვიკონკრეტოთ, რა თანხებზეა საუბარი?

– ორი წლის წინ, უცხოელ დონორებთან საქმიანი ურთიერთობის შედეგად, მივაკვლიე დაფინანსების წყაროებს. ეს იყო უბინაოდ დარჩენილი მოსახლეობისთვის 200 მილიონი ევროს ოდენობის სახელმწიფო გრანტი. პრემიერ მინისტრს უნდა გაეკეთებინა მოთხოვნა და სახელმწიფოს აძლევდნენ დაფინანსებას კონკრეტულად, ამ პროგრამისთვის. იმ დროს, პრემიერ მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილი იყო. აპარატის თანამშრომლის, სალომე იობიძის დახმარებით, რომელმაც ეს თემა გულთან ახლოს მიიტანა, 4 იანვარს პრემიერთან შეხვედრა ჩაინიშნა, მაგრამ დარბაზში დეკემბრის ბოლო რიცხვებში მოულოდნელად გადადგა და შეხვედრა აღარ შედგა.

შემოწირულობების მისაღებად, გააკეთეთ საქველმოქმედო ვებ-გვერდი. ბარათებით გადმორიცხვის სისტემისთვის „თბილისი“ ბანკმა მომცა საკმაოდ რთული

პროგრამა, რომლის „ჩაშენებაზე“ უძლიერესი პროგრამისტები ორი თვის განმავლობაში მუშაობდნენ და როცა ყველაფერი მზად იყო, ბანკმა უარი თქვა ამ მომსახურებაზე, მაგრამ არსებობს მეორე, მესამე, მეხუთე ბანკი, რომელიც აუცილებლად უნდა გამოვიყენო.

– როგორც ვხვდებით, ახალ პრემიერთან შეხვედრის მცდელობა წარუმატებლად დასრულდა..

– შარშან სამთავრობო უწყებებიდან პრემიერთან შეხვედრა დამინიშნეს. საკუთარი ხარჯებით ჩამოვიყვანე ის პიროვნება, ვინც დონორი ფონდის რეკვიზიტებს პრემიერ მინისტრის გარდა, არავის ძლევდა. ორი კვირა იყო თბილისში და ამ ხნის მანძილზე, შეხვედრა სულ „ხვალისთვის“ ინიშნებოდა. ამდენ „ხვალეში“ ეს კაცი წავიდა და 200 მილიონი ევრო, რომელიც ჩვენი უბინაოდ დარჩენილი მოსახლეობისთვის ნამდვილი შვება იქნებოდა, სხვა ქვეყანაში წავიდა. გიმეორებთ, ეს იყო საჩუქარი და სანაცვლოდ არც ერთი კაპიკი არ გექონდა გადასახდელი. ახლახან მოსკოვიდან ჩამოყვანილი მყავდა ინვესტორი, რომელიც მზად იყო თანხა მშენებლობაში ჩაედო. ეს იყო 14 წლიანი კრედიტი, წლიური 1-დან 3%-მდე სარგებელით. წლიური სამი პროცენტი წარმოიდგინეთ, რამხელა შეღავათია.. ფართის მიხედვით, ოჯახებს თვეში 50-დან 100 ლარამდე ანუ ქირაზე ნაკლებს გადახდა მოუწევდათ. ეს პროექტი გათვლილი მქონდა ფენაზე, რომელიც მეტ-ნაკლებად ქირას იხდის, მაგრამ ბინის შეძენის რესურსი არ გააჩნია.

– ამ პროექტის განხორციელება რატომ ვერ შეძელით?

– საქმე ეხება უმარტივეს და ყველათვის მომგებიან პროცედურას, რომელიც ევროპული ბანკებისთვის კარგადაა ცნობილი. ჩვენთან კი შედარებით ახალია და ზოგი ბანკი თავს იკავებს.. სამეცნიერო თუ მომსახურებაზე, თუმცა მეთოდურად მოლაპარაკება მიმდინარეობს და არ ვიცი, როგორ დამთავრდება. მე არ გავჩერდები, რადგან თანხები, რომელმაც შეიძლება საქართველოში ბევრი კეთილი საქმე გააკეთოს, აფრიკაში ან სამხრეთ ამერიკის განვითარებად ქვეყნებში მიედინება. შეუძლებელია, ასე გაგრძელდეს, რადგან ეს პრობლემა დემოგრაფიულ მასივად მოქმედებს. ოჯახები მიდიან საქართველოდან, იმიტომ, რომ აქ აღარაფერი დარჩენიათ და ვიღაცა ამაზე უნდა დაფიქრდეს..

შეუსრულებელი საბანკო ვალდებულებებისა და იპოთეკით დაზარალებულთა თემზე საუბ-

რისას, „ანტიკორუფციული კავშირის“ თავმჯდომარე აქცენტს მსესხებულთა უფლებების დაცვაზე ამახვილებს. ბიორბი ბურჯანაძის თქმით, საქართველოში მსესხებულთა უფლებებს არავინ იცავს, როცა გამსესხებლისთვის ყველანაირი პირობაა შექმნილი.

– სამწუხაროდ, ჩვენს ქვეყანაში გადახდისუნარი ადამიანთა რიცხვი ყოველწლიურად იზრდება, რასაც ხშირად, ოჯახების საცხოვრებლის გარეშე დარჩენა მოჰყვ-

ბა. ქონებაჩამორთმეული ოჯახების ნახევარზე მეტი მევახშეებმა, მეოთხედი კი კომერციულმა ბანკებმა იმსხვერპლეს. ასეთ ვითარებაში, განსაკუთრებით საგანგაშოა, რომ მსესხებულთა უფლებებს არავინ იცავს, როცა გამსესხებლისთვის ყველანაირი პირობაა შექმნილი. გამსესხებელს შეუძლია მევახშეს პირობები როგორც უნდა, ისე შეუცვალოს, ხელშეკრულებაში ბუნდოვნად გაწერილი მუხლები საკუთარ ინტერესებს მორაგოს და მსესხებელს გაცემულ სესხზე რამდენჯერმე მეტი ქონება წაართვას. დღევანდელი მოცემულობით, ბანკებს ათიდან რვა მსესხებელი „შავ სიაში“ ჰყავთ შეყვანილი, რაც იმას ნიშნავს, რომ საუბრები ეკონომიკის განვითარებასა და სამუშაო ადგილების გაზრდაზე რეალურად არაფერი უნდა მოხდეს. სერიოზული პრობლემების წინაშე დგას. ამ პრობლემებისა და საბანკო სექტორის უზარმაზარი საპროცენტო განაკვეთის გათვალისწინებით, გასაკვირი არაა, რომ „უიმედო სესხების“ რაოდენობა ყოველწლიურად იზრდება. კაცმა რომ გვკვიტოს, ევროპისა და ამერიკისკენ მივიღებოთ, რეალურად, ამერიკულ ბანკებში სესხზე წლიურ-

რი 3%-ია გადასახადი, ჩვენთან კი 3% თვეში იღებენ. რამდენიმე წლის წინ, საქართველოში მსოფლიო ექსპერტების ფინანსური ჯგუფი იყო ჩამოსული. პირადად ვესაუბრე და გაცხადებ ვერ დამალეს, როცა გაიგეს, რომ ჩვენს ბანკებში წლიური პროცენტი 36% და 44%-ია. ასეთი რა შემოსავალი გაქვთ, რომ ბანკირებს ამდენს უხდითო, მკითხეს. ჩვენთან საბანკო სექტორი და სახელისუფლებო რგოლი ისე არიან შეხმატკბილებული, რომ ბანკირების იდილიას საფთხე არ ეშუქრება. რიგითი მოქალაქე კი ამ მონსტრის პირისპირ მარტოდმარტო და სრულიად დაუცველი რჩება.

– თქვენი აზრით, ვინ და რატომ უნდა იყოს წინააღმდეგი, თუ უცხოელი დონორის ფული ქუჩაში დარჩენილი ადამიანებს დაასახლებს და დაეხმარება?

– არ ვიცი, მაგრამ ფაქტია, რომ მევახშეებისა და ბანკებით დაზარალებულთა ინტერესების დამცველებს, ისეთ ბარიერებს უქმნიან, როგორც საქველმოქმედო ფონდი „სხვის“ შეუქმნეს. სამაგიეროდ, სექსუალური უმცირესობის დაცვის, კავკასიური კურდღლისა თუ ხოხბის გამრავლების თუ სხვა მსგავს პროგრამებს სრული მხარდაჭერა და მრავალმილიონიანი დაფინანსება აქვს. მე არ ვამბობ, რომ სექსუალურ უმცირესობას დაცვა არ ჭირდება, ან კავკასიური ხოხბის გამრავლებაზე არ უნდა ვიზრუნოთ, მაგრამ საბანკო სექტორით თუ კერძო მევახშეებით დაზარალებულები ამ ქვეყნის მოქალაქეები არ არიან? მათ დაცვა არ ჭირდებათ? როგორ შეიძლება, რომ ასეთ სიტუაციაში დონორის ფულს გზა ჩაუკეტო? რამდენი ადამიანი იგრძნობდა შევებას, რომ ეს თანხები რომ საქართველოში შემოსულიყო. რამდენი უფასო იურიდიულ მომსახურებას მიიღებდა და რამდენი საცხოვრისს... უამრავ ადამიანს გადავარჩენდით და უამრავი ადამიანი საქართველოში დარჩებოდა, ეს პროექტი რომ დაფინანსებულიყო. ვის ინტერესებში არ შედიოდა ამ გაუბედურებული ხალხის დახმარება, ვერ გეტყვით.. თავად არკვიონ...

ნელი თორდია
571 35 36 88

მსოფლიოს ქვეყნების ყურადღება, თამამად შეიძლება ვთქვათ, ჰამბურგისკენ არის მიპყრობილი, გერმანიის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ქალაქისკენ, სადაც 7 ივლისს უნდა შედგეს ე.წ. დიდი ოცეულის შეხვედრა. სწორედ ამ სამიტზე უნდა გაირკვეს, თუ რომელი გზით წარმართება სამყაროს პოლიტიკური მომავალი. ჰამბურგში ასევე დაგეგმილია აშშ-ის პრეზიდენტის დონალდ ტრამპისა და რუსეთის პრეზიდენტის პირველი შეხვედრა პირისპირ. ორმხრივ დიალოგს, თუნდაც გაცნობისას, დიდ მნიშვნელობას ანიჭებენ მსოფლიოს წამყვანი ქვეყნების პოლიტიკოსები, რადგან ურთიერთობა ამ ქვეყნებს შორის უკიდურესად დაძაბა. პოლიტიკოსები და ექსპერტები არ გამოირიცხავენ, რომ „ცივი ომი“ საბრძოლო მოქმედებებში გადაიზარდოს.

ამერიკელი პოლიტოლოგისა და ფურნალისტის არიელ კოენის განცხადებით, ადვილი შესაძლებელია, მოხდეს შეიარაღებული შეტაკება აშშ-სა და რუსეთს შორის. თუმცა, როგორც პოლიტოლოგი ვარაუდობს, საბრძოლო მოქმედებები ამ ქვეყნების ტერიტორიაზე არ განხორციელდება, ამისთვის სხვა, ე.წ. „მესამე ქვეყნე-

სამთავრობო ჯარებისა და კოალიციის შეტაკებას. ვითარებას ამწვავებს ის გარემოებაც, რომ გაზაფხულზე აშშ-რუსეთს შორის შეთანხმებული მემორანდუმი — თავიდან აიცილონ რაიმე გაუგებრობა ტერორისტებთან ბრძოლისას, რუსეთის მხარემ გააუქმა. რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი ლავროვი პარტნიორებს პატიოსანი მოქმედებისკენ მოუწოდებს, რათა თავიდან აიცილონ დაპირისპირება.

ამასობაში დონალდ ტრამპის აღმინისტრაციის წინადადებების გათვალისწინებით კონგრესმა შეაჩერა რუსეთ-ირანისთვის დაწესებული სანქციების გამკაცრება-გახანგრძლივების კანონპროექტის განხილვა და დაიწყო მისი გადაამუშავება, ექსპერტები ვარაუდობენ, რომ კანონი საგრძობლად შერბილდება.

მესამე. თავიანთი გაძვირებული თხევადი გაზით მსოფლიო, განსაკუთრებით ჩინეთის ბაზრის დაპყრობა. საქმეც ის გახლავთ, რომ გვემამ, ფაქტობრივად, არ იმუშავა. აშშ-ში ისიც კარგად იციან, რომ რუსეთი თუნდაც მათ წინააღმდეგ უახლეს შეიარაღებას არ გამოიყენებს. თუმცა, მათთვის მთავარი სამხედრო ბიუჯეტის გაზრდაა, რათა შემდეგ თავიდან იხირონ“.

მოსალოდნელი სანქციებით რუსეთის გარდა ევროპელებიც არიან შემფოთებული. ფრანგი პოლიტოლოგები აცხადებენ, რომ სანქციები, ფაქტობრივად, ევროპისკენ არის მიმართული, რადგან აშშ-ის მხარეს სურს თავისი რეკორდულად გაძვირებული თხევადი გაზით ბუნებრივის ჩანაცვლება და ზეღის მოთხოვნა. მათივე განცხადებით, ამით საბანკო სფეროსაც რთულ პირობებში ჩაა-

როგორ წარიმართება საფაროს პოლიტიკური მომავალი?

ბის“ ტერიტორიებს გამოიყენებენ. თუ ამერიკელი პოლიტოლოგის ვარაუდი გამართლდა, უნდა დაველოდოთ ახალ, ვიუტნამის მსგავს ომს. თუმცა კატეგორიულად გამორიცხავს, რომ ეს ორი უდიდესი ქვეყანა ბირთვულ იარაღს არ გამოიყენებს.

არიელ კოენი არ უარყოფს, რომ აშშ-ის კონგრესსა და თეთრ სახლს შორის დაპირისპირებაა. ამასთან, სენატორებისა და კონგრესმენების ნაწილი ეწინააღმდეგება ტრამპის პოლიტიკას. მისივე განცხადებით, აშკარაა, რომ მათ ტრამპის გადაწყვეტის სურვილი აქვთ. „ამისთვის ყველა საშუალებას გამოიყენებენ“, — პროგნოზირებს პოლიტოლოგი. კოენის ვარაუდით, ტრამპის მოწინააღმდეგეთა ჯგუფს სურს დააბოს ურთიერთობა ჩინეთსა და რუსეთს შორის. ამ ბრძოლაში გამარჯვებას კოენი აშშ-ს უწინასწარმეტყველებს.

ამერიკელმა რეჟისორმა ოლივერ სტოუნმა გადაიღო ვრცელი დოკუმენტური ფილმი სათაურით „საუბარი პუტინთან“. სურათის პრემიერა ჯერ არ შემდგარა. როგორც ამბობენ, თავდაპირველად აშშ-ის მაყურებელი იხილავს მას. მანამდე გავრცელებული ფილმის ნაწევრებიდან ჩანს, რომ ინტერვიუში სტოუნს საკმაოდ ვრცლად ესაუბრება პუტინს. მოსალოდნელია თუ არა შეიარაღებული კონფლიქტი ორ ქვეყანას შორის, თუ იქნება ომი, რა სახის, გამოიყენებენ თუ არა ბირთვულ იარაღს და ა. შ. როგორც ჩანს, საკმაოდ ბევრ პოლიტოლოგს აინტერესებს და ადევნებს, დაიწვება თუ არა ახალი ომი.

ეს წინასწარ ძნელი სათქმელია, მაგრამ არ გამოირიცხავენ სირიაში

ყენებენ. გერმანელები უფრო შორს წავიდნენ და აშშ-ისთვის ითხოვენ სანქციების დაწესებას. რამდენად შესწევთ ძალა ევროპელებს, იმოქმედონ თავიანთი ინტერესებიდან გამომდინარე, ჰამბურგში გამოჩნდება.

ევროპელების პირობებს აზია-აფრიკელი მიგრანტებიც ართულებენ. მიმომხილველების მონაცემებით, ლიბიაში 850 ათასი ადამიანი მზად ევროპაში გადასასვლელად, ხოლო თურქეთში 3 მილიონამდე ჰყავთ შერებულნი. მიმომხილველები ეჭვობენ, რომ თურქეთი დიდხანს არ შეიფარებს მათ. ეჭვის საფუძველს საუდის არაბეთის ულტიმატუმი აძლევთ, რომელმაც ვატარში თურქეთის სამხედრო ბაზის დახურვა კატეგორიულად მოსთხოვა, რამაც თურქეთის გაღიზიანება გამოიწვია. აქვე აღსანიშნავია, რომ უკვე დაიწყო და ჩქარი ტემპით მიმდინარეობს რუსეთ-თურქეთის გახსნადნის მშენებლობა, რომელიც გაისად ამოქმედდება და წელიწადში 31 მილიარდ კუბომეტრ გაზს გაატარებს. „ჩრდილოეთ ნაკადის“ მშენებლობის შეჩერების შემთხვევაში ევროპელებისთვის დიდი დარტყმა იქნება თურქეთიდან გაზის შექენა, რადგან ქვეყანა, ფაქტობრივად, მონოპოლისტი გახდება ევროპის ბაზარზე.

რატომ აწუხებს აშშ-ს რუსეთ-ჩინეთის დახლოება, ბევრს აინტერესებს. დაეწყოთ იმით, რომ ჩინეთის ეკონომიკა მსოფლიოში ერთ-ერთი მოწინავეა და ზოგიერთ დარგში პირველ ადგილზეა. ჩინური ბაზარი ნებისმიერი ქვეყნისთვის მომგებიანი

გახდა. სავარაუდოდ, მოკლე ხანში აზიის რეგიონში ის ერთპიროვნული ლიდერი გახდება.

ყველაფერთან ერთად, ჩინეთი „შანხაის თანამშრომლობის ორგანიზაციის“ წევრი და ერთ-ერთი ლიდერია. ორგანიზაცია 2001 წელს ჩინეთის, რუსეთის, ყაზახეთის, ტაჯიკეთის, ყირგიზეთისა და უზბეკეთის ლიდერების თაოსნობით დაფუძნდა. ის არ წარმოადგენს რაიმე სამხედრო ბლოკს. ორგანიზაციის მიზნების უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის განმტკიცება რეგიონში, ტერორიზმთან და სხვა დანაშაულთან ერთობლივი ბრძოლა. რაც მთავარია, ეკონომიკური, ენერგეტიკული, სამეცნიერო-კულტურული ურთიერთობა.

ორგანიზაციაში დღეს 8 ქვეყანაა გაერთიანებული — ინდოეთი, ჩინეთი, ყაზახეთი, ყირგიზეთი, პაკისტანი, რუსეთი, ტაჯიკეთი და უზბეკეთი. დამკვირვებელი ქვეყნებია ავღანეთი, ბელარუსი, ირანი და მონღოლეთი. მათ გარდა კიდევ 10 ქვეყანას აქვს ორგანიზაციასთან სხვადასხვა სახის ურთიერთობა.

შანხაის ორგანიზაციაში გაერთიანებულ ქვეყნებს ევრაზიის ტერიტორიის 70 პროცენტამდე უკავიათ, ხოლო მოსახლეობის რაოდენობა 4 მილიარდს სცდება. აქვე აღსანიშნავია, რომ ინდოეთი და პაკისტანი წლეულს ივინისში გაწვევიანდნენ. საინტერესოა ის გარემოებაც, რომ ორივე ახალ წევრ ქვეყანას ერთმანეთთან დაძაბული ურთიერთობა აქვს, თუმცა ომს ეკონომიკური თა-

ნამშრომლობა აბჯობინეს. ორგანიზაციაში ჩინეთის გარდა ეკონომიკურად ანგარიშგასაწევია, აგრეთვე, ყაზახეთი, ინდოეთი, რუსეთი. ალბათ, ამიტომაც უწოდეს ორგანიზაციას ექსპერტებმა „ახალი რვიანი“.

თუ გავანალიზებთ შანხაის ორგანიზაციის წევრი ქვეყნების ურთიერთობებს, დავინახავთ, რომ ოფიციალურად სამხედრო ბლოკის დარქმევა ზედმეტიც კი იქნებოდა. სწორედ ეს გარემოება ადევნებს აშშ-ის პოლიტიკურ და ბიზნეს-ელიტას, რადგან რეგიონში მათი გავლენა შემცირდა. ახალი „აბრეშუმის გზის“ ამოქმედება შანხაის ორგანიზაციის ქვეყნებს კიდევ უფრო დიდი შესაძლებლობებს მისცემს, რადგან ევროპული და აზიელი ბიზნესმენები თავიანთ პროდუქციას მოკლე გზით შეიტანენ.

ამასობაში დონალდ ტრამპს მოწინააღმდეგეებთან უწევს ბრძოლა. მათ შორის აშშ-ის მედიასთან, რომელსც ევროპელმა ფურნალისტებმა რადაც „ახალი ფენომენი“ შეარქვეს ზოგიერთი მათგანის აბსურდული სტატიებისა და სიუჟეტების გამო. ექსპერტები აღნიშნავენ, რომ კონგრესი სახიფათო თამაშს თამაშობს. დასავლელი პოლიტოლოგების განცხადებით, ზოგიერთი კონგრესმენისთვის მთავარია, როგორმე არ შედგეს პუტინისა და ტრამპის პირისპირ შეხვედრა, რადგან ემინიათ, პუტინმა თავისი გაუღენის ქვეშ არ მოაქციოს იგი.

ბია ბურდული
551 71 27 07

ქლიერი რეპრონობი

შახევი

„შახევიპისის“ მშენებლობა დასრულდა

„შახევიპისის“ მშენებლობა 2013 წლის შემოდგომაზე დაიწყო. პროექტის ფარგლებში აშენდა ორი კაშხალი შესაბამისი წყალსაცავებითა და დამბებით.

„შახევიპისის“ გვირაბის ჯამური სიგრძე 38 კილომეტრია და ის მეორე ყველაზე გრძელი პიდროელექტროსადგურის გვირაბია მსოფლიოში. პროექტის საინვესტიციო ღირებულება 420 მილიონ ამერიკულ დოლარს აჭარბებს.

ჰესების დადგენილი სიმძლავრე ჯამურად 187 მეგავატია. პროექტის ფარგლებში დასაქმებული იყო 730 საქართველოს მოქალაქე.

პიდროელექტროსადგურების მიერ გამოშვებული ელექტროენერგია ზამთრის თვეებში, ენერგოდეფიციტის დროს, მთლიანად საქართველოში დარჩება. „შახევიპისი“ 450 გიგავატ/საათ ელექტროენერგიას გამოიმუშავებს.

კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობის ფარგლებში კომპანიამ 70-ზე მეტი სოციალური პროექტი განახორციელა. ინფრასტრუქტურულ, საგანმანათლებლო, ადგილობრივი თემების განვითარების პროექტებში ჯამურად ჩართული იყო 10 000-ზე მეტი ადგილობრივი მცხოვრები.

„აჭარისწყალი ჯორჯია“ აფინანსებს საქართველოში ყველაზე დიდი ალპური ბოტანიკური ბაღის მშენებლობას გოდერძის საკურორტო ზონაში, ასევე, ხულოს სამკურნალო ქარხანას, სადაც 300-მდე ადგილობრივი მცხოვრები დასაქმდება.

დუშეთი - ურბანული სტრატეგიის პროექტი

დუშეთის ყოფილი მუსიკალური სკოლის შენობაში გაიმართა ევროპის საბჭოსა და ევროკავშირის ერთობლივი პროექტის დახურვის ღონისძიება. „თემის მიერ მართული ურბანული სტრატეგიების“ (ROMUS) ორწლიანი პროექტის ფარგლებში უამრავი ღონისძიება განხორციელდა და შეიქმნა კულტურული მემკვიდრეობის გამოყენების გზით ქალაქ დუშეთის განვითარების საბაზო გეგმა ხუთი ძირითადი მიმართულებით.

ღონისძიებაზე წარმოდგენილი იყო პროექტის აქტივობების ამსახველი პრეზენტაცია. წარმდგენმა, პროექტის ოფიცერმა რუსუდან მირზიკაშვილმა ისაუბრა პროექტის იმპლემენტაციის სიკეთეებსა და ადგილობრივი თემის მონაწილეობაზე, ხოლო პროექტის კოორდინატორმა ლეილა თუმანიშვილმა ყ პროექტის ყურადღება გაამახვილა პერსპექტივაზე და სამომავლო თანამშრომლობაზე.

ღონისძიებაზე სტუმრებს სიტყვით მიმართა გამგებლის პირველმა მოადგილემ და პროექტ COMUS-ის მენეჯერმა ბექა ღარიბაშვილმა.

წინრიდან ჩამოსულმა სტუმარმა ნანა ბაგალიშვილმა კი ადგილობრივ ახალგაზრდებს გააცნო თავისი პროექტი „სოციალური კაფე“, რომელიც წნორში წარმატებით ფუნქციონირებს. „ცოდნის კაფე“ სოციალური საწარმო და მულტიფუნქციური სივრცეა, სადაც ერთიანდება კაფე, წიგნის მაღაზია, ბიბლიოთეკა/სამკითხველო და არაფორმალური საგანმანათლებლო სივრცე.

ღონისძიების დასასრულს დაიკვება სამომავლო აქტივობები.

სარაგაულში უამინდოხის შედეგად ხარაგაულის რამდენიმე სოფელში ინფრასტრუქტურა დაზიანდა.

დვარცოფებმა დააზარალა მოსახლეობის უმეტესობა და ხარისხიანად შესრულებისთვის.

სარაგაული

რასტრუქტურის მოწესრიგებას განაგრძობს. 2017 წლის რეგიონული განვითარების ფონდიდან და ადგილობრივი ბიუჯეტიდან დაფინანსებული უმსხვილესი პროექტების ფარგლებში მიმდინარე გზების რეაბილიტაციის სამუშაოები სოფელ ქვიტირსა და სორმონში იმერეთის მხარის გუბრნატორმა გივი ჭიჭინაძემ, პირველ მოადგილესთან პაატა ნადირაძესთან, ვიცე-გუბერნატორ იოსებ ხახალაიშვილთან და წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის გამგებელ კონსტანტინე მამისეიშვილთან ერთად დაათვალიერა.

„გზების მოწესრიგება ჩვენი პრიორიტეტია, 542 740 ლარით ფინანსდება სოფელ ქვიტირში გზის რეაბილიტაციის, ხოლო 70 000 ლარით – სოფელ სორმონში წმინდა სამების სახელობის მამათა მონასტერთან მისასვლელი გზის ბეტონის საფარით მოწესრიგების პროექტები“, – აცხადებს მუნიციპალიტეტის გამგებელი კონსტანტინე მამისეიშვილი. მისივე თქმით, ყველაფერი კეთდება სამუშაოების დროულად და ხარისხიანად შესრულებისთვის.

სარაგაულში უამინდოხის შედეგად ხარაგაულის რამდენიმე სოფელში ინფრასტრუქტურა დაზიანდა. დვარცოფებმა დააზარალა მოსახლეობის უმეტესობა და ხარისხიანად შესრულებისთვის.

სარაგაულში უამინდოხის შედეგად ხარაგაულის რამდენიმე სოფელში ინფრასტრუქტურა დაზიანდა.

დვარცოფებმა დააზარალა მოსახლეობის უმეტესობა და ხარისხიანად შესრულებისთვის.

და ჩაკეტა გზები. ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის გამგებელი ნიკო თოფურიძე მოადგილეებთან ერთად ადგილზე გაეცნო შექმნილ ვითარებას. მობილიზებულმა შესაბამისმა სამსახურებმა დროულად დაიწყეს პრობლემების აღმოფხვრა.

უხვი ნალექის შედეგად დაზიანებული სალანძღის გზის აღდგენითი სამუშაოები მაშინვე დაიწყეს. მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოადგილის, არჩილ მალრაძის ინფორმაციით, ამ დროისთვის გზებზე შეფერხებები არც ერთ სოფელში არაა. ადგილზე იმყოფებოდნენ ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები. მუნიციპალიტეტის გამგებელი ნიკო თოფურიძე, მოადგილე თემურ ჩხეიძესთან ერთად თვალყურს ადევნებდა საგზაო ინფრასტრუქტურის აღდგენით სამუშაოებს.

გზა გაიხსნა როგორც ისლარის, ისე სალანძღის მიმართულებით. გაიწმინდა სანიაღვრე

გურჯაანი

არხები, ფერდობებიდან ჩამოსული ქვა-ღორღისგან კი – ქუჩები.

ნიკოლოზ თოფურიძის ინფორმაციით, სტიქიით მიყენებული ზარალის დადგენას სპეციალური კომისია უკვე სწავლობს.

გურჯაანი - სადგურის უზნის გზის რეაბილიტაციაში

სოფელ კალაურში სადგურის უზნის გზის რეაბილიტაცია მიმ-

დინარეობს. მთლიანობაში უნდა მოასწავლებს 803 მეტრი სიგრძის გზა. ინფრასტრუქტურული პროექტი რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან ფინანსდება. გურჯაანის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ზედამხედველობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახურების უფროსებმა სამუშაოები ადგილზე დაათვალიერეს. გზის რეაბილიტაცია 28 აგვისტოს დასრულდება.

დემოფლისწყარო - გამგებელი მირზაანული

გამგებლის ინიციატივა – „ერთი დღე სოფელში“ გრძელდება. სოფელ ოზაანის შემდგომ, გამგებელი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი სოფელ მირზაანის მცხოვრებლებს შეხვდა. მან პირადად მოისმინა იმ პრობლემების შესახებ, რომლებიც სოფელში აწუხებთ. ნიკოლოზ ჯანიაშვილი ადგილობრივებს სოფელში არსებული პრობლემების უმოკლეს ვადაში მოგვარებას დაჰპირდა.

გამგებლის ინიციატივაში – „ერთი დღე სოფელში“ სიახლეა: ამიერიდან იგი სოფლების მოსახლეობას შეხვდება „საქართველოს წითელი ჯვრის“ დემოფლისწყაროს ფილიალის ექიმებთან ერთად, რომლებიც მოსახლეობას ჩაუტარებენ უფასო სამედიცინო გამოკვლევებს, კერძოდ: ექოსკოპიურ, კარდიოლოგიურ გამოკვლევებს, სისხლის საერთო ანალიზს. მოსახლეობის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ყველა პრობლემის დიაგნოსტიკის შემდეგ მათ შესაბამისი დანიშნულებები მიეცემა.

შხვედრაში ადგილობრივი მოსახლეობასთან თათრისწყაროში

თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებელი ერეკლე კუხიანიძე ქალაქ თეთრიწყაროს ტოლსტოის, აღმაშენებლის, გურამიშვილის, რუსთაველის, თუმანიანის, კრწანისისა და ჯავახიშვილის ქუჩებზე მცხოვრებ ადგილობრივ მოსახლეობას შეხვდა.

ერეკლე კუხიანიძე გაეცნო მოსახლეობის პრობლემებს

ქლიერი საქართველოსთვის

თემირიფშარი

და ამომწურავი პასუხები გასცა მათ შეკითხვებს, ასევე მიაწოდა ინფორმაცია გამგებლის მრჩეველთა საბჭოს გადახალისების შესახებ და აღნიშნა, რომ საბჭოს შემადგენლობის შერჩევის პროცესში მნიშვნელოვანია საბჭოს შემადგენლობა გამგებელს თვითონ წარუდგინოს მოსახლეობამ. ერეკლე კუხიანიძემ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოსახლეობის აქტიური ჩართვის აუცილებლობაზე გაამახვილა ყურადღება.

760 ათასი ლარი ფოთის საკანალიზაციო ქსელის სრული რეაბილიტაციისთვის

ფოთის მერმა ირაკლი კაკულიამ და საკრებულოს თავმჯდომარემ ალექსანდრე თოფურია 9 აპრილის ქუჩის 33-ე კორპუსში შიდა საკანალიზაციო სისტემის რეაბილიტაციის სამუშაოები დაათვალიერეს.

პროექტის მიხედვით შიდა საკანალიზაციო ქსელი 35 მრავალსართულიან კორპუსში რეაბილიტირდება, რისთვისაც 760 ათასი ლარი დაიხარჯება. აქედან 217 ათასი ლარი ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გამოიყო, ხოლო დარჩენილი თანხა, 543 ათასი ლარი – რეგიონული განვითარების ფონდიდან.

მრავალსართულიან კორპუსებში შიდა საკანალიზაციო სისტემის რეაბილიტაცია 2016 წელსაც განხორციელდა. პროექტის მიხედვით, საკანალიზაციო სისტემა 26 მრავალსართულიან კორპუსში მოწესრიგდა, რისთვისაც ადგილობრივი ბიუჯეტიდან 588 690 ლარი დაიხარჯა.

2383000 ლარი აბაშის სოფლების გაზიფიცირებისთვის

აბაშის მუნიციპალიტეტის სამი ადმინისტრაციული ერთეულის გაზიფიცირების ფარგლებში, ნორიოს ადმინისტრაციულ ერთეულში შემაკალი 5 სოფლის გაზიფიცირება 2017 წლის ბოლომდე დასრულდება, – აცხადებს აბაშის მუნიციპალიტეტის გამგებელი მამუკა კვიციანიძე.

„ჩვენ დავიწყეთ სამი ადმინისტრაციული ერთეულის: ნორიოს,

სეფიეთისა და ძველი აბაშის გაზიფიცირება, რომელიც გულისხმობს 1257 აბონენტისთვის ბუნებრივი აირის მიწოდებას. ეს პროცესი მიმდინარე წელს დასრულდება.

აქვე მინდა განვმარტო, რომ ნორიოს ადმინისტრაციული ერთეული აერთიანებს 6 სოფელს. ნორიოს გარდა, მასში შედის შემდეგი სოფლები: მაცხოვრისკარი, ძიგური, საბოკუჩავო, აბაშიპირი და საგვანაო. პროექტის მიხედვით, აღნიშნული სოფლების ყველა ოჯახი ისარგებლებს ბუნებრივი აირით. მათ ექნებათ შესაძლებლობა, მომავალი ზამთარი თბილად და კომფორტულ გარემოში გაატარონ“, – განმარტავს მამუკა კვიციანიძე.

მიმდინარე წელს გაზიფიცირების ქსელს 77 908 გრძობი მეტრი დაემატება. პროექტების ღირებულება 2383 000 ლარია.

2016–2017 წლებში სამეგრელო-ზემო სვანეთის 14 დასახლებული პუნქტია გაზიფიცირებული.

14 მილიონი რუსთავის ინფრასტრუქტურული სამუშაოებისთვის

გომელაურის ქუჩაზე გზის რეაბილიტაცია მიმდინარეობს. ამ დროისთვის ტერიტორიიდან ასფალტის დაზიანებულ საფარს ხსნიან. ამავე პროექტის ფარგლებში, გომელაურის ქ. №№1–10, ფიროსმანის ქ. №№21, 23, 25, 27, 29 და მშენებელთა ქ. №№28, 30, 32, 34, 36 საცხოვრებელი შენობების ეზოებში შეიცვლება სანიაღვრე სისტემა და დაიგება ასფალტის ახალი საფარი.

შიდა ეზოების კეთილმოწყობა

ბის პროცესი გრძელდება ასლანიკაშვილის ქუჩაზე. №№7, 9, 9ა, 11, 11ა, 13 საცხოვრებელი კორპუსების ეზოებში იცვლება სანიაღვრე ქსელი და მიმდინარეობს მოსამზადებელი სამუშაოები ასფალტის საფარის განახლებისთვის.

თოდრიას ქუჩის რეაბილიტაციის პროექტის ფარგლებში, დეკორატიული ფილებით ტროტუარების მოპირკეთება, სანიაღვრე სისტემისა და ბორდიურების მოწყობა, გარე განათების აღდგენისთვის კი, მოსამზადებელი სამუშაოები მიმდინარეობს.

ტაშკენტის ქუჩაზე ტროტუარების კეთილმოწყობა, შარტავას გამზირზე, ქალაქის ცენტრალურ ბიბლიოთეკაში სარემონტო სამუშაოები, ცურტაველის ქუჩაზე კი, №10 ბაგა-ბაღის შენობის დემონტაჟი გრძელდება.

მერიაში აცხადებენ, რომ რუსეთში ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე ბიუჯეტიდან ამ ეტაპზე 14 მილიონია გამოყოფილი.

მარტვილის მუნიციპალიტეტში თანამედროვე სტადიონი აშენდება

სტადიონზე მოეწყობა ხელოვნური საფარი, დამონტაჟდება 500 მაყურებელზე გათვლილი სკამები, ობიექტი შესაბამისი აპარატურით აღიჭურვება.

2013 წლიდან დღემდე მარტვილის მუნიციპალიტეტში 3 ახალი ხელოვნურსაფარიანი საფეხბურთო მინიმოედანი აშენდა და სრულად რეაბილიტირდა ცენტრალური სტადიონი.

სენაკის სენატორი ნანილი ბანასიძის პირველი ეტაპი

სენაკში, ქალაქის ცენტრის რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაციის პროექტის ფარგლებში, რუსთაველისა და წმინდა ნინოს ქუჩების კვეთაზე, დაიწყო მოედნის კეთილმოწყობის სამუშაოები, რომელიც მოიცავს გზის ბაზალტის ქვაფენილით მოპირკეთებას, გრანიტის ქვაფენილების დაგებას, მიმდებარე ტერიტორიაზე გამწვანების ზოლისა და დეკორატიული ლითონის მოაჯირის, აგრეთვე თანამედროვე სტანდარტების გარე განათების დამონტაჟებას. ფეხით მოსიარულეთათვის მოეწყობა გრანიტის ტროტუარები და ბორდიურები.

მუნიციპალიტეტის გამგებელმა გოჩა დგებუაძემ სამუშაოების მიმდინარეობა შესაბამისი სამსახურე-

ვესტიციო ბანკის (EIB) დაფინანსებით ახორციელებს.

გზის რეაბილიტაციის სამუშაოები 2017 წლის აპრილში დაიწყო და წელსვე, სექტემბერში დასრულდება.

ღმანისი – ღვენილ ოჯახებს სასოფროკომპლექსი

ღმანისში ღვენილ ოჯახებს საცხოვრებელი სახლები საკარმიდამო მიწის ნაკვეთით შეუსყიდეს.

ღვენილთა და განსახლების მინისტრი სოზარ სუბარის და ღმანისის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელი პირები ღმანისის მუნიციპალიტეტში ღვენილი ოჯახებისთვის გადაცემული სახლის ახალ მფლობელებს ესტუმრნენ.

აღსანიშნავია, რომ ღვენილთა და განსახლების სამინისტრომ

ღმანისი

ბის წარმომადგენლებთან ერთად დაათვალიერა.

სამუშაოებზე, რომლის ღირებულება 167 400 ლარია, დასაქმებულია 25 ადამიანი.

ქვემო ქართლის რეგიონში სახლი საკარმიდამო მიწის ნაკვეთით 293 ღვენილ ოჯახს შეუსყიდია.

„სოფლად სახლის“ პროექტის ფარგლებში, ღვენილი ოჯახი თავად არჩევს კერძო სახლს საქართველოს ნებისმიერ რეგიონში.

ნალექისი და ჩხორწყვის მუნიციპალიტეტების დამაკავშირებელი გზა

მიმდინარეობს წალენჯიხანაკიფულეწურწუმე-ჩხორწყვის 10-კმ-იანი საავტომობილო გზის რეაბილიტაცია. 10-კილომეტრიან მონაკვეთზე:

- დაიგება ასფალტბეტონის საფარი
- მოეწყობა ეზოში შესასვლელები, წყალამრიდი მილები და საგზაო ნიშნები

პროექტს მუნიციპალური განვითარების ფონდი ევროპის საინ-

ბოლნისი – შეხვედრა სოფელ ტანძის მოსახლეობასთან

ბოლნისის მუნიციპალიტეტის გამგებელი დავით შერვაშიძე იმერსტრუქტურის სამსახურის უფროსთან ერთად სოფელ ტანძის მოსახლეობას შეხვდა და მათთვის მნიშვნელოვან საკითხებზე ინფორმაცია პირადად მოისმინა.

მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელმა ადგილობრივებს ტანძისში წელს დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ აცნობა: წელს საბავშვო ბაღში საკანალიზაციო ქსელისა და სველი წერტილების მოწესრიგება იგეგმება; წელსვე კეთილმოეწყობა ბაღის ეზოში საბავშვო გასართობი მოედანიც; შემოდგომაზე სოფელში არსებული ორი ისტორიული წყაროს რეაბილიტაცია განხორციელდება; 700 გრძობი მეტრზე მოეწყობა გარე განათების ქსელიც და ამით მოსახლეობას ღამის საათებში უსაფრთხო გადაადგილების საშუალება მიეცემა; ზემო ტანძისში წელსვე შეიძლება რიტუალების სახლის ეზო, ხოლო შენობის შიგნით ფილები დაიგება.

რუსთავი

მსოფლიო სივრცეში უკვე აღარ კოლხური სივრცეებისგან იშვიათად?

მოქეჯო-დარო

(გაბრიელა, დასაწყისი იხ. „სა“ N1 2017)

მოქეჯო-დარო – ინდის ცივილიზაციის ქალაქი სინდის პროვინციაში, რომელიც ჩვენს ერამდე 1600 წელს აშენდა თანამედროვე პაკისტანის ტერიტორიაზე, მდინარე ინდის ხეობაში და კაცობრიობის ისტორიაში ერთ-ერთ უძველეს ქალაქად, აზიისთვის კი პირველი ქალაქი. ის ძველი ეგვიპტისა და შუამდინარეთის ცივილიზაციების თანამედროვეა. ოდესღაც მაღალდონეზე განვითარებულ ქალაქში აღმოჩნდა თანამედროვე კანალიზაციის მსგავსი სისტემა. უცნაურია, რომ არქეოლოგებმა მხოლოდ 1922 წელს აღმოაჩინეს იგი.

მოქეჯო-დარო მეორე ქალაქი პარაპასთან ერთად მეტოქეობას უწევდა ეგვიპტესა და მესოპოტამიას. ქალაქს ჰქონდა ფეოდალური დაგეგმვა და გამოირჩეოდა მშენებლობით. სახლებზე აგურით ნაშენი აბანოებიდან და საპირფარეოებიდან ნარჩენი წყალი ჩაედინებოდა კარგად კონსტრუირებულ საკანალიზაციო მიწებში, რომელიც გაყვანილი იყო ქალაქის ქუჩების გასწვრივ და ასევე, დაფარული იყო აგურით. აქ აღმოჩენილი უამრავი არტეფაქტების შორის არის 10 სმ-ის სიმაღლის ბრინჯაოს ქანდაკება „მოცეკვავე გოგონა“, რომელსაც ერთი ხელი თეძოზე აქვს შემოკლებული, სახე კი წინ წამოწეული. ეს პატარა ქანდაკება მრავალისმეტყველი იმდროინდელი არა მხოლოდ ოსტატთა განვითარებაზე, არამედ ხელოვნებაზე, კულტურაზე, ქალზე... ძველი ქალაქის მხოლოდ მცირე ნაწილია გათხრილი და რაც არის ისიც ინგრეა, არადა, ათასობით წლები გასული მიწაზე... 1980 წელს მოქეჯო-დარო შეიტანეს იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლების სიაში.

შვის კარიბჭე – დასავლეთ ბოლივიამდე მდებარე ეს კარიბჭე ერთ მთლიან მონოლითურ ქვას წარმოადგენს და ტიპურად ცივილიზაციას განეკუთვნება. 1500 წლის უკან აქ იყო იმპერია, რომელიც პერუდან დასავლეთ ბოლივიამდე ვრცელდებოდა. ეს იმდენად ძლიერი იმპერია იყო რომ ზშირად ინკების იმპერიას ადარებენ. ქვის ხანის გვირაბების ქსელი – დიდი ხანი არ არის, რაც გვირაბების ეს ქსელი აღმოაჩინეს. სავარაუდოდ, მისი გაჭრა ქვის ხანაში მოხდა და შოტლანდიიდან თურქეთამდე ლამის მთელ ევროპას მოიცავს.

ლონგიუს ხელთუქმნელი მღვიმეები – ჩინეთის პროვინციალ ჩუენიანის ტერიტორიაზე მდებარე საოცარი მღვიმეები ჩ. წ. აღ. 212 წლით თარიღდება. აღსანიშნავია, რომ ქვაბულები ადამიანის ხელით არის გამოთლილი და სავარაუდოდ, მილიონ ტონაზე მეტი ქვა გადაზიდეს. მათ შესახებ მეცნიერებას ვერ არანაირი ახსნა არ აქვს. გიობელი-თეფე – როგორც ირ-

კვევა, ამ სამონასტრო კომპლექსის ასაკი 12 000 წელია და მეცნიერებს უამრავი თავსატეხი გაუჩინა.

კოტა რიკის ქვის ბურთები – მათზე, პრაქტიკულად, არანაირი ცნობა არ არსებობს, მხოლოდ ისაა ცნობილი, რომ ჩ. წ. აღ. 700–1500 წლებში მდინარე დიკვის მიმდებარე მცხოვრებმა ხალხებმა შექმნა. ზოგი მეცნიერი ამ ქვებს დაკარგულ ატლანტიდას უკავშირებს. თითო ბურთი 15 ტონაა.

კუნძულ იონაგუნის წყალქვეშა პირამიდები – მეცნიერებს დღემდე ვერ გაურკვევიათ ეს წყალქვეშა ნაგებობა ნამდვილად ადამიანის შექმნილია თუ არა. ზოგი ფიქრობს, რომ ის მრავალი ათასი წლის უკან უცნობმა ცივილიზაციამ შექმნა რომელიც გაურკვეველი მიზეზებით გადაშენდა ან გაქრა. მეცნიერთა მეორე ნაწილი ამ აზრს არ იზიარებს, თუმცა ვერც სხვა ვერსიას აყალიბებს.

დაუსრულებელი ობელისკი – ეს ამოუცნობი ნაგებობა ცოტა ხნის წინ აღმოაჩინეს არქეოლოგებმა ეგვიპტეში, ასუსინონში. დაუსრულებელი 42-მეტრიანი ობელისკი მდინარე ნილოსის ნაპირზე მდებარეობს. ის რომ დაესრულებინათ, ყველაზე დიდი ობელისკი იქნებოდა ეგვიპტის ტერიტორიაზე.

საინტერესოა არტეფაქტები, მათ შორის ტექნოლოგიური არტეფაქტები, რომლებიც არანაირად არ ჯდება აკადემიურ წარმოდგენებში, ანუ წესით, არ უნდა არსებობდეს.

1901 წელს, კუნძულ ანტიკიბერასთან ჩაძირული რომაული გემის ნამსხვრევებში აღმოაჩინეს უცნაური მექანიზმი, რომელიც დათარიღეს დაახლოებით 2000 წლით. გამოკვლევით დადგინდა, რომ ეს იყო რთული ასტრონომიული ხელსაწყო. მსგავსი სირთულის მექანიზმი იმ დროის კულტურაში, ერთი, რომ არ არის ცნობილი, მეორე – შეუძლებელი იყო ცნობილი ყოფილიყო;

როდესაც კოლუმბამდელი ე.წ. „ოქროს ჩიტები“ ავიაციის მცოდნეებმა ნახეს და ამ ფორმის საცდელი ვერსიები შექმნეს, მათ საოცარი აეროდინამიკა აჩვენეს ფრენისას. საინტერესოა, ნუთუ ამ სათამაშოებმა იმ უძველესი საფრენი აპარატების ფორმა

მზის კარბაქი

შემოგენახეს სათამაშოების ფორმით, რომელიც აკადემიური მეცნიერების მიხედვით, არ არსებობდა?

1938 წელს ბალდადის მახლობლად აღმოაჩინეს 2000 წლის დახურული თიხის ჭურჭელი, რომელშიც სპილენძის ღერი გადის. ჭურჭელში მჭავეურ სითხეს, მაგალითად ღვინოს ან ძმარს ასხამდნენ და ელექტროლიტის პრინციპით ელექტრონერგია გამოიყოფოდა. ეს იმას ნიშნავს, რომ 2-ათასწლეულის წინ ელექტრონერგიას მშვენივრად „იცნობდნენ“;

ვლადივოსტოკში ნაპოვნია გაურკვეველი მექანიზმის ალუმინის კბილანის ნაწილი, რომელიც ჩაქვა-

კოსტა-რიკის ქვის ბურთები

ვებულია ნახშირის ნატეხში. იგი დათარიღებულია 300 მლნ წლით. მისი შემცველობა 98% ალუმინი და 2% მაგნიუმი. ასეთი ფორმისა და შემცველობის ალუმინი წარმოდგენილია წარმოქმნას ბუნებრივად, ადამიანებმა კი არ იცოდნენ მსგავსის დამზადება 1825 წლამდე;

კირქვაში აღმოაჩინეს ჩაქუჩი, რომელიც იმდენად ძველია, რომ მის ხის ტარს კრიტალიზება, ანუ გაქვავება აქვს დაწვებული;

1844 წელს შოტლანდიაში აღმოჩენილი იქნა ლურსმანი და ჩაქუჩი, რომლებიც მთლიანად იყო მოქცეული ქვიშაქვის ბლოკში, რომლის ასაკი, სავარაუდოდ, 350–400 მლნ წელია;

რუმინეთში 1974 წელს მუშებმა იპოვეს სოლი, რომელიც დათარიღებულია 400 წლით, ხოლო გეოლოგიური მასალა კი მის გარშემო 10 000 წლის არის;

1912 წელს ნახშირის დიდ ნატეხში ნაპოვნია რკინის ქოთანის ქვანახშირი დათარიღეს 300 მლნ წლით;

1940-იან წლებში დასავლეთ ვირჯინიაში, ქვანახშირში იპოვეს ბრინჯაოს ზარი რომლის ტარზეც ადამიანის ფრთიანი ფიგურაა გამოჭედილი, დათარიღებულია 300 მლნ წლით;

მზის კარბაქი

1998 წელს კლევის საგანი გახდა მოსკოვთან ახლოს ჩამოვარდნილი მეტეორიტის ქვის ნატეხი რომელიც ხრახნილია ჩაქვავებული და დათარიღებულია 300 მლნ წლით;

ჩინეთში იპოვეს ქვა, რომელიც ძალიან მტკიცეა და შავი ფერისაა. მასში გაურკვეველი კვანძის ფორმის არტეფაქტია ჩაქვავებული, რომელიც ან მეტეორიტიდანაა მოხვედრილი დედამიწაზე, ან უძველესი ცივილიზაციის დანატოვარია და ა.შ უამრავი „არარსებული“ არტეფაქტია...

აგერ ახლახანს, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში, დიდნაურის ნაქალაქარში, კიდევ ერთ უნიკალურ

გადმოსხმა (სვანებმა ამოხრეს) პირად და პიტლერის მიერ საქართველოში მისტიკურის ძიებას უკავშირდებოდა...

2015 წლის შემოდგომაზე, იალბუხის მახლობლად, მკვლევარებმა ზევის ქვეშ მოყოლილ „ვერმანტის“ რაზმს მიაგნეს, თუმცა მისი მისიის შესახებ ინფორმაცია არ მოიპოვნა არც ვერმანულ და არც საბჭოურ არქივებში. დაღუპულების პირად ნივთებში „ანენერბეს საზოგადოების“ სიმბოლოებიანი ბეჭედი და ჩემოდანი იპოვეს. ნაღწიკელმა სპელეოლოგმა არტურ ჟემუხოვმა სამარხის მახლობლად 78 მეტრის სიღრმის გამოქვაბული აღმოაჩინა. მისი ვარაუდით, გამოქვაბულის შახტა მიწისქვეშა ქალაქში მდის, რომლის გვირაბები იალბუხამდე და სამხრეთ კავკასიამდე გრძელდება და მიწისქვეშა ქალაქი პირამიდების ქვეშ არის გაშენებული.

ცნობილ არმენოლოგთან ბატონ ალექსანდრე აბდალაძესთან გახლდით საქართველოს წარსულზე, კონკრეტულად 1917 წელზე სასაუბროდ. ჩვენი ისტორიაა, რომ როდესაც საქართველოს თურქეთის იმპერიამ შემოუტია, ოზურგეთს გადაუარა და ქუთაისისკენ მოდიოდა, მაგრამ ვერმანამ არ დაუშვა თურქეთის მიერ საქართველოს გადაყლაპვა და გამოგვექომაკა კი არა, გადაგვარჩინა. პოლიტიკურად როგორ აფასებენ ვერმანიის ინტერესს, ერთი, მაგრამ პირადად მე ეჭვი გამიჩნდა, სხვა რამეს ხომ არ გადაეფარა ვერმანიის უმადლესი ხელისუფლება საქართველოში, კონკრეტულად იმერეთში? – ყველა ეჭვს აქვს არსებობის უფლება, მითუმეტეს, თუ რაღაც საფუძველიც არსებობს. მართლა ასე ფიქრობდა თუ არა

დაუსრულებელი ობელისკი

აღმოჩენას მიაკვლიეს – სავარაუდოდ, ბრძოლაში დაღუპული მეომრის სამარხის გათხრისას არქეოლოგებმა მეომრის ჩონჩხის მუცლის არეში არაკავკასიური წარმომავლობის ისრის პირი იპოვეს. მეომრის ზურგთან აღმოაჩინეს ბრინჯაოს მახვილიც, რომელიც ძ. წ. აღ-ის XIII საუკუნით თარიღდება. ასეთი საბრძოლო იარაღი სრულიად უცხოა ისტორიული და არქეოლოგიური საზოგადოებისთვის, რაც დიდნაურის უნიკალურობას კიდევ ერთხელ ადასტურებს. იარაღის წარმომავლობის შესწავლამ შესაძლოა სრულად შეცვალოს ამერიკაკასიის ისტორია.

ჩვენი წინი

აღნიშნეთ, რომ საბჭოთა „ენკავედესგან“ თითქოს განსხვავებული, მაგრამ ამოუცნობის ფანატიკური ინტერესი ჰქონდა პიტლერსაც, რომელიც ამგვარ საკითხების შესწავლას დაუფარავად აწარმოებდა მისი საყვარელი ორგანიზაცია „ანენერბეს“ მეშვეობით. არსებობს ეჭვი, რომ სამამულო ომის დროს კავკასიონის ქედზე ტაქტიკურად ყოველად გაუმართლებელი სვლა, სპეციალურად გაწვრთნილი დესანტის

ფაშისტური გერმანიის თავკაცობა, ვინ იცის, მაგრამ ცნობილი გავრცელებული აზრია, რომ ფაშისტებს, ანუ პიტლერს კავკასიის დაპყრობა უნდოდა, მაგრამ საქართველო არ უნდა დაეპოვათ. გასაგებია, რომ ბაქოს ნავთის სუნი ბურღის იქით აღწევდა, მაგრამ საქართველო?

პიტლერის მისტიკური გატაცება ცნობილია, იგი ბუნების იდუმალ ძალებთან კავშირს ესწრაფოდა და არ იშურებდა არაფერს, ოღონდ მიეღწია ამ კავშირისთვის, მარადიული ახალგაზრდობის ელექსირისთვის და ა. შ მას გარს ეხვია მათა დასტა, რომლებიც მისტიკურ სფეროებზე მუშაობდნენ.

ბაქოს ნავთობისკენ გეზმმართული პიტლერი გენერალური კომისიის რეზიდენციად, ისევე როგორც კავკასიის რაიონკომისიის, (ოტო ოლენდორფი) თბილისის ასახელებდა, ბაქო მხოლოდ ნავთობის ვებერთელა რეზერვუარად მოიაზრებოდა, თბილისი, ანუ საქართველო? – ისევე პასუხაუცემელი დარჩა საქართველოსადმი ინტერესი.

(გაბრიელა იმეზა)

სად გადის ზღვარი გვირგვინსა და ბოზობას შორის?

ირაკლი მამალაძე – მთავარი მოწვეული მთავარი პროვოკატორი?

— ბოზობას მამალაძე და საქართველოდან უნდა წავიდეთ, — უთქვამს ჟურნალისტ ირაკლი მამალაძეს და უკრაინაში წასულა.

— ბოზობას თუ გაბრალებენ და თავის მართლებას ვერ ახერხებ, უკრაინაში წასვლა რას უშველის მაგ საქმეს, უკრაინაშიც ბოზი იქნები, ძმაო! — დაუწერა ვიდეო ფეისბუქში მამალაძეს. რა ხდება, ბოზობას რომ ახსნებს, ახლა ქურდულ გაგებას აწვევს ჟურნალისტი მამალაძე თუ რაშია საქმე?!

დღეს რომ რაღაც-რაღაცები უკვირს და ეხამუშება, თავისი მეგობრის, მოგვარისა და მოყვარის, მამა გიორგის საუბარს ჩუმ-ჩუმად რომ იწერდა ჟურნალისტი მამალაძე, იმ საქციელს რა ერქვა, ნეტავ?

— ქვეყანა გადავარჩინე, თავი გაწვირე და ქვეყანა დიდი უბედურებისგან ვიხსენიო, — ამბობდა

მამალაძის ირაკლი და პირდაპირ ვერ გვეუბნებოდა, მაგრამ მიგვიანებდა, რომ გმირი იყო.

ამ გმირ კაცს ბოზი ხარო, ვინ უთხრა და ვინ აკადრა, თანაც ისეთი კატეგორიული და მკაცრი ტონით, რომ გმირი მამალაძე ქვეყნიდან გარბის.

— ბოზი კი არა, გმირი ვარ, შეჩემო, — უნდა გეტქვა იმ ვიდეოსთვის და თავპირი უნდა დაგეგეწა, მაგრამ რომ ვერ გააკეთე ეს, ჩემო გმირო ირაკლი?

მიიტომ ხომ არა, რომ ვინც ვინ და შენ ხომ ძალიან კარგად იცი, რა გმირიც შენა ხარ და, საერთოდაც, ვინც ხარ და რა სულიერიც ხარ.

იქნებ იმის შეგეშინა, ყველა ცოდვა ერთად არ ამოიყარონ და მეც იქ არ მიკრან თავი, სადაც ჩემს ძმას და მეგობარს ვუკარი თავიო და ამიტომაც გაქუსლე უკრაინაში ნაცებთან?

მთავარ ხმებს თუ დაეუფლებო, მამალაძე „დავერობოვებოვლი“ ჰყავდა ირაკლი კოდუას და წლების განმავლობაში ერთგულად ემსახურებოდა ნაცებანდას, რის შესახებაც ღიად და დაუფარავად ილაპარაკა ციხიდან გამოგზავნილ თავის წერილში პოლიციის ყოფილმა მალაქინოსანმა ირაკლი ფირცხალავამ.

ფირცხალავას მიერ გამოშვებული ინფორმაციები გადამოწმდა, დადასტურდა და ამიტომაც ავიქნიეს ხელი და — წადი აქედან, გაგვასწარიო, — გითხრეს?

შენც გაასწარი, მაგრამ, რა ეშველება ახლა „ციხიდანის საქმეს“, რომლის გამოძიებაც ვერ მხოლოდ შუა გზაზე და არავინ იცის, როგორ და რანაირად დამთავრდება.

ხომ შეიძლება ისე მოხდეს, რომ მთავარ მოწვეულ შერაცხული მამალაძე მთავარი პროვოკატორი და ყალბისმქმნიელი აღმოჩნდეს და ახლა უკვე მისი დაჭერის საკითხი დადგეს დღის წესრიგში?

რა ვქნათ მამალაძე? ისე უკრაინას ვედრიჯოთ, გადმოგვცეს ჩვენი დანაშაულში ეჭვმიტანილი თანამემამულე?!

დარწმუნებული ვართ, დამფრთხალი მამალაძე უკრაინაში დიდხანს არ შეეყოვნება და სააკაშვილივით ან ტანზანისკენ გაემშრება, ან გვინებისკენ გადაუხვევს და ვეძებოთ, მერე აფრიკის უდაბნოებში ეს გაფირალბებული მამალაძე...

მუხი ზარანდია

„საერთო გაზეთის“ იურიდიული კონსულტაცია

„საერთო გაზეთის“ მკითხველთა შეკითხვებს პასუხობს გაზეთის იურიდიული კონსულტანტი, ადვოკატი

მთავარისა კავშირშილი.

ტელ.: 2 79 63 91;
0 790 60 64 69;
5 93 78 64 69

***

— როგორ ხდება შრომითი ხელშეკრულების დადება დამსაქმებელსა და დასაქმებულს შორის?

— საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ მე-6 მუხლის მიხედვით, 1-ლი ნაწილის მიხედვით, შრომითი ხელშეკრულება იდება წერილობითი ან ზეპირი ფორმით, განსაზღვრული, განუსაზღვრელი ან სამუშაოს შესრულების ვადით.

მე-2 ნაწილი: წერილობითი შრომითი ხელშეკრულება იდება მხარეთათვის გასაგებ ენაზე. წერილობითი შრომითი ხელშეკრულება შეიძლება დაიდოს რამდენიმე ენაზე. თუ წერილობითი შრომითი ხელშეკრულება რამდენიმე ენაზე დადებულია, იგი უნდა შეიცავდეს დათქმას იმის თაობაზე, თუ რომელ ენაზე დადებულ ხელშეკრულებას ენიჭება უპირატესობა ხელშეკრულების დებულებებს შორის განსხვავების შემთხვევაში.

მე-3 ნაწილი: პირის განცხადება და მის საფუძველზე დამსაქმებლის მიერ გამოცემული დოკუმენტი, რომლითაც დასტურდება დამსაქმებლის ნება პირის სამუშაოზე მიღების თაობაზე, უთანაბრდება შრომითი ხელშეკრულების დადებას.

მე-4 ნაწილი: დამსაქმებელი ვალდებულია დასაქმებულის მოთხოვნის შემთხვევაში გასცეს ცნობა

დასაქმების შესახებ, რომელიც მოიცავს მონაცემებს შესრულებული სამუშაოს, შრომის ანაზღაურების,

შრომითი ხელშეკრულების ხანგრძლივობის თაობაზე.

მე-5 ნაწილი: შრომითი ხელშეკრულებით შეიძლება განისაზღვროს, რომ შრომის შინაგანაწესი

ხელშეკრულების ნაწილია. ამ შემთხვევაში დამსაქმებელი ვალდებულია პირს შრომითი

ხელშეკრულების დადებაზე გააცნოს შრომის შინაგანაწესი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ხოლო

შემდგომ — მასში შეტანილი ნებისმიერი ცვლილება.

მე-6 ნაწილი: თუ დასაქმებულთან დადებულია რამდენიმე შრომითი ხელშეკრულება, რომლებიც მხოლოდ ავსებს და მთლიანად არ ცვლის ერთმანეთს, ყველა ხელშეკრულება ინარჩუნებს ძალას და განიხილება, როგორც ერთი შრომითი ხელშეკრულება.

მე-7 ნაწილი: წინა შრომითი ხელშეკრულება ძალას ინარჩუნებს იმდენად, რამდენადაც მისი დებულებები შეცვლილი არ არის შემდგომი ხელშეკრულებით.

მე-8 ნაწილი: დასაქმებულთან ერთსა და იმავე პირობაზე დადებული რამდენიმე შრომითი ხელშეკრულების არსებობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭე-

ბა ბოლოს დადებულ ხელშეკრულებას.

***

— რა არის ამნისტია და რა შეიძლება განხორციელდეს ამნისტის აქტით? ასევე, მაინტერესებს შეწყველების საკითხი.

— თქვენთვის საინტერესო საკითხს პასუხობს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 77-78 მუხლები, რომელთა შინაარსსაც წარმოგოდებთ სრულად: მუხლი 77. ამნისტია

1. ამნისტიას აცხადებს საქართველოს პარლამენტი ინდივიდუალურად განუსაზღვრელ პირთა მიმართ.

2. ამნისტიის აქტით დამნაშავე შეიძლება გათავისუფლდეს სისხლის-სამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან, ხოლო მსჯავრდებული შეიძლება გათავისუფლდეს სასჯელისაგან ანდა მისთვის დანიშნული სასჯელი შეიძლება შეიცვალოს ან შეიცვალოს უფრო მსუბუქი სასჯელი.

3. სასჯელმოხდის ამნისტიის აქტით შეიძლება მოეხსნას ნასამართლობა.

მუხლი 78. შეწყველება

1. შეწყველებას ახორციელებს საქართველოს პრეზიდენტი ინდივიდუალურად განსაზღვრული პირის მიმართ.

2. შეწყველების აქტით მსჯავრდებული შეიძლება გათავისუფლდეს სასჯელის შემდგომი მოხდისაგან ანდა მისთვის დანიშნული სასჯელი შეიძლება შეიცვალდეს ან შეიცვალოს უფრო მსუბუქი სასჯელი.

3. სასჯელმოხდის შეწყველების აქტით შეიძლება მოეხსნას ნასამართლობა.

***

— არის თუ არა ვალდებული მემკვიდრე, გაისტუმროს მამკვიდრებლის ვალები?

— დიახ, ვალდებულია.

დაგიკონკრეტებთ:

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1484- მუხლის 1-ლი ნაწილის მიხედვით, მემკვიდრეები ვალდებული არიან, მთლიანად დააკმაყოფილონ მამკვიდრებლის კრედიტორთა ინტერესები, მაგრამ მიღებული აქტის ფარგლებში თითოეულის წილის პროპორციულად.

ამავე კოდექსის მე-2 ნაწილის მიხედვით, თუ მამკვიდრებელი მემკვიდრეებზე გადასული ვალებით სოლიდარულად მოვალე იყო, მაშინ მემკვიდრეები სოლიდარულად აგებენ პასუხს.

ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, მამკვიდრებლის ვალებისათვის პასუხისმგებელი არიან საკვალდებულო წილის მიღები მემკვიდრეებიც.

მადლობა!

ამ რამდენიმე დღის წინ გამთენიისას ჩემი შვილიშვილი ცუდად გახდა. გამოვიძახეთ სასწრაფო, რომელიც ზუსტად ხუთ წუთში მოვიდა და არსებული სიმპტომების მიხედვით მაშინვე დაიხსნა დიაგნოზი — საკვებით მოწამელა. დიდი მადლობა მინდა ვუთხრა სასწრაფო დახმარების 1711 ბრიგადის წევრებს — მკაცრ მისიაშვილს და ირმა ბედოშვილს — რომ არა მათი ოპერატიულობა და პროფესიონალიზმი, ვინ იცის, როგორ განვითარდებოდა მოვლენები.

სასწრაფომ პაციენტი ბავშვთა ინფექციური კლინიკურ საავადმყოფოში გადაიყვანა.

მისაღებშივე გამოჩნდა, რომ ბავშვი საიმედო ხელში იყო.

მონაცემების მიხედვით პირველ განყოფილებაში გადავიყვანეს (განყოფილების გამგე, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, ბატონი გურამ კავილაძე).

თითქოს ბატონ გურამს საგანგებოდ ჰყავს შერჩეული განყოფილების მთელი შემადგებლობა, დაწყებული მედპერსონალით და დამთავრებული დაცვის თანამშრომლებით, რომლებიც ძალიან ყურადღებებიან არიან, პაციენტის პატრონებს ავადმყოფის მდგომარეობას დაუზარლად ატყობინებენ და მათ დაშვებულებასაც კი ცდილობენ...

მიუხედავად იმისა, რომ შენობა ძველია, იქაურობა კრიალებს — სანიტრები მუდმივად ალაგებენ დერეფნებს თუ პალატებს; ექთნები ზედმეტი ხმაურის გარეშე წარამარა შემოდინ პალატაში და პაციენტებს უყურადღებოდ არ ტოვებენ.

განსაკუთრებული მადლიერება მინდა გამოვხატო ჩვენი მკურნალი ექიმის, არაჩვეულებრივი ქალბატონის რუსუდან ჭვლიძის — კვალიფიციური ექიმისა და გულისხმიერი ადამიანის მიმართ, რომელიც პირველივე შეხვედვისთანავე ნდობით განგაწყობს — მისი ნათელი ღიმილი და საოცარი ტემპრის ხმა გამშვილებს და იმედს გისახავს.

სწორად დანიშნული მკურნალობის შედეგად ორიოდე საათში ბავშვის მდგომარეობა საგრძნობლად გაუმჯობესდა. რამდენიმე დღეში კი სახლშიც გამოგვწერეს.

კიდევ ერთხელ მინდა უდიდესი მადლობა ვუთხრა ქალბატონ რუსუდანს და ყველა იმ ექიმს თუ მედიცინის მუშაკს, ვინც პატიოსნად ასრულებს თავის მოვალეობებს, ვუსურვო მათ ბედნიერება და წარმატებები და ის, რომ მათ პაციენტებს მათთვის ხშირად ეთქვათ ყველაზე ძვირფასი და ლამაზი სიტყვა: მადლობა!..

ბელა გველესიანი

ქვეყნები, რომლებსაც კონსტიტუცია არ აქვთ

კონსტიტუცია ქვეყნის ძირითადი კანონია, სამართლებრივი ნორმატიული აქტი, რომელსაც უზენაესი იურიდიული ძალა გააჩნია. კონსტიტუცია განსაზღვრავს ქვეყნის პოლიტიკური, სამართლებრივი და ეკონომიკური სისტემების საფუძვლებს.

კონსტიტუცია ქვეყნის უმნიშვნელოვანესი დოკუმენტია, რომელშიც ასახულია ქვეყნის შექმნის ძირითადი მიზნები.

...მაგრამ არსებობს ქვეყნები, რომლებსაც კონსტიტუცია არ გააჩნიათ...

ვატიკანი

2000 წლის ნოემბერში პაპმა გაასაჯაროვა ვატიკანის ახალი ძირითადი კანონი, რომელმაც, ფაქტობრივად, ძალაუფლების გადანაწილების სისტემა დააკანონა.

დოკუმენტიდან, რომელიც 20 სტატიისგან შედგება, ნათელი ხდება, რომ პაპს უმაღლესი იურიდიუ-

ლი ძალაუფლება გააჩნია: ვატიკანში არსებული ყველა უფლებრივი ნორმა, რომელიც ამ დოკუმენტს ეწინააღმდეგება, ბათილდება. ამასთან, პაპს ნებისმიერ დროს შეუძლია ცვლილებები შეიტანოს ძველ კანონში, ან, თუ საჭიროდ ჩათვლის, ახალი კანონი მიიღოს.

ლიდი ბრიტანეთი

დიდი ბრიტანეთში არ არსებობს რაიმე ერთიანი დოკუმენტი, რომელიც შეიძლება ქვეყნის ძირითად კანონად ჩაითვალოს; არ არსებობს დოკუმენტების ზუსტი ჩამონათვალიც კი, რომლებიც ამ ფუნქციას ასრულებს.

ასე რომ, გაერთიანებული სამეფოს კონსტიტუციას სრულიად აბსტრაქტული ხასიათი აქვს და წარმოადგენს კანონების, პრეცედენტებისა და დიდი ბრიტანეთის კონსტიტუციური წესების ნაკრებს, რომლებიც განსაზღვრავს სახელმწიფო ორგანოების ფორმირების წესსა და უფლებებს, ქვეყნის სახელისუფლო ორგანოებს შორის ურთიერთობების, სახელმწიფოსა და მოქალაქეებს შორის ურთიერთობების პრინციპებს.

ახალი ზელანდია

იქიდან გამომდინარე, რომ ახალი ზელანდია ძალიან დიდი ხნის განმავლობაში დიდი ბრიტანეთის კოლონია გახლდათ, მან გაერთიანებული სამეფოსგან გადაიღო კონსტიტუციური მოწყობა და კანონების ნაწილი. ამდენად, ერთიანი დოკუმენტი, რომელიც ქვეყნის კონსტიტუცია შეიძლება იყოს ფილიფი, ამ ქვეყანას არ გააჩნია.

საშუალებას აძლევს, ქარტიამი უკვე არსებული ხარჯზე მიიღოს ისეთი კანონები, როგორც კანონმდებლებს აწვობს (ფუნდამენტურ თავისუფლებებში, იურიდიულ გარანტიებში და თანასწორობის უფლებებში — ხუთ წელიწადში ერთხელ).

ისრაელი

ისრაელსაც არ გააჩნია კონსტიტუცია, ამ სიტყვის მიღებული მნიშვნელობით. კონსტიტუციის როლს ასრულებს „ძირითადი კანონების“ კრებული, რომლის საშუალებითაც რეგულირდება როგორც ქვეყნის დემოკრატიული ხასიათი, ისე საპარლამენტო ხელისუფლება.

1950 წელს ისრაელის პარლამენტმა დაიწყო კანონების მიღება, რომლებსაც კონსტიტუციის ძალა ექნებოდა.

ამჟამად მოქმედი „ძირითადი კანონებიდან“ პირველი, რომელიც (კნესეტს) პარლამენტს ეხებოდა, 1950 წელს მიიღეს. ამის შემდეგ მიღებულ იქნა კიდევ 10 ძირითადი კანონი.

სან-მარინო

ერთიანი დოკუმენტი, რომელიც ძირითადი კანონების კრებული იქნებოდა, სან-მარინოში არ არსებობს. კონსტიტუცია ორი საკანონმდებლო აქტისგან შედგება — სან-მარინოს რესპუბლიკის საკანონმდებლო სტატუტისა და მოქალაქეების უფლებების დეკლარაციისა და სან-მარინოს სახელმწიფოებრივი მოწყობის ძირითადი პრინციპებისგან. სან-მარინოს საკანონმდებლო სტატუტი დამოუკიდებელი ქვეყნების მიერ გამოქვეყნებულ კანონთა უძველეს კრებულად ითვლება. ის ლათინურ ენაზე დაწერილი და ექვსი წიგნისგან შედგება. პირველ წიგნში 62 სტატია შედის, რითიც საბჭოების, სასამართლოებისა და აღმასრულებელი ორგანოების მოღვაწეობა რეგულირდება. დანარჩენ ხუთ წიგნში შედის კრიმინალური და სამოქალაქო სამართალი, იურიდიულ პროცედურათა და სასამართლო ზომების აღწერა.

1600 წელს დაწერილი ეს დოკუმენტი 1300 წელს მიღებული საქალაქო კანონის საფუძველზე დაიწერა, რომელიც, თავის მხრივ, იუსტინიანეს კოდექსის გავლენით შეიქმნა.

საუდის არაბეთი

საუდის არაბეთის ძირითადი კანონი ყურანია.

„საუდის არაბეთის სამეფო — სუვერენული არაბული სახელმწიფო, რელიგია — ისლამი, კონსტიტუცია — ყურანი, სახელმწიფო ენა — არაბული, დედაქალაქი — ელ-რიადი“.

მსოფლიოში ყველაზე ძველი კონსტიტუცია

მსოფლიოში ყველაზე ძველი კონსტიტუცია — ეს, დღევანდელი

ბის შეტანა საკმაოდ რთული და ხანგრძლივი პროცესია. ცვლილების შეტანის შესახებ წინადადება ჯერ კონგრესში ხვდება, რის შემდეგაც მისი რატიფიცირება შტატების სამმა მეოთხედმა უნდა მოახდინოს. 1789 წელს შეთავაზებული შესწორება, რომელიც სენატორებისა და წარმომადგენლების ხელფასების ცვლილებას ითვალისწინებდა, მხოლოდ 203 წლის შემდეგ, 1992 წელს მიიღეს. აშშ-ის კონსტიტუციაში აღნიშნულია, რომ ხალხს აჯანყების უფლება აქვს.

1791 წლის უფლებათა ბილის შესაბამისად, ამერიკის მოქალაქეებს გარანტირებული ჰქონდათ სიტყვის თავისუფლება, აღმსარებლობის თავისუფლება, პრესის თავისუფლება, იარაღის ტარებისა და შენახვის უფლება, მშვიდობიანი

გაგებით იურიდიული დოკუმენტი 230 წლის წინათ, 1787 წლის 17 სექტემბერს ფილადელფიაში მიიღეს საკონსტიტუციო კონვენტის დელეგატებმა. მას ხელი მოაწერეს ჯორჯ ვაშინგტონმა და ბენჯამინ ფრანკლინმა.

კონსტიტუციის რატიფიცირება 1789 წლის 4 მარტს მოხდა. კონსტიტუციის თანახმად, სწორედ ამ დღეს დაიწვეს მუშაობა ფედერალურმა სახელისუფლებო ორგანოებმა. არსებობის მანძილზე დოკუმენტში მხოლოდ 27 შესწორება შეტანილი.

კონსტიტუციაში ცვლილებე-

შეკრების უფლება, დაუსაბუთებელი ჩხრეკისა და დაპატიმრებისგან დაცვა, მიუკერძოებელი მსჯელების მონაწილეობით საჯარო და დაუყოვნებელი სასამართლო უფლება.

ბელა გველმსიანი
568 90 81 22

სახალხო მკურნალი (მცენარეული პანაცეა)

ქალბატონი ირმა სიხარულიძე სამედიცინო დარგის მუშაკია, მაგრამ ავადმყოფებს საუკუნეებით გამოცდილი საგვარეულო წამალ-მალამოთი მკურნალობს. იგი წარმატებით კურნავს: ოსტეოქონდროზს, პოლიარტრიტს, მწვავე რადიკულიტს, კისრის, მხრის და მენჯ-ბარძაყის მუხლ-სახსრების ართრიტს; ქვედა კიდურების სისხლძარღვთა შევიწროებას, ე.წ. მარლების დაგროვებას ქუსლისა და ტერფის არეში, დისკოზს, სამწვერა ნერვის ანთებას, შიდა ქალის წნევას.

წამალი მცენარეულია და არანაირი უკუზღვევა არ აქვს.

მიმართეთ და ეხმადეთ ირმა სიხარულიძეს. მას შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ: ქ. თბილისი, ფოთის ქ.№2 (მეტრო ნაერთალთან) ტელ: 557 358 900, 34 21 63

საერთო გაზეთი
მთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარჩილაძე

ISSN 2233-3983
9 772233 398001
იბეჭდება შპს „ასავალ-დასავალის“ სტამბაში. აგლამის 39.
E-mail: asavaliprint@yahoo.com